Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 142 — 1930 — Tiistaina, kesäk. 17 p:nä — Tues., June 17 — XIV Vuosik. — Vol. XIV

Hankingin taistellessa epätoivoisesti uhkaavat kumousjoukot vallottaa Hankowin

Että tärkeätä keskusta uhkaa vaara kahdelta taholta, punaisten lähestyessä sitä kwangsilaisten kanssa yhtä aikaa

SHANGHAI, Kiina, kesäk. 16. — Nankingin hallitus on keskittänyt kaikki epätoivoiset yrityksensä puolustautua niin etenevältä vallankumousarmeijalta kuin kwangsilaiselta militaristiryhmältä, jotka molemmat ovat nyt uhkamassa Hankowia. Yleensä porvarillisetkin sotilasasiaintuntijat ovat myöntäneet Hankowin olevan kaatumisen vaarassa ennenkaikkea punaisille, sillä nämä ovat paremmissa asemissa ja omaavat paremmat taisteluvoimat kuin kwangsilainen ryhmä, jolla on samoin kuin päämäärä Hankowin valloittaminen näköpiirissä.

Hankow on perin tärkeä keskus, sillä valtaaminen merkitsee suurvoittoa ja musertavaa iskua kommunistien asemille, jotka edelleen pitäminen tulisi myös mahdoton tämän keskeisen avainpaikan menetettyä.

Kansallisen hallituksen toimesta on parhaillaan keskittämässä kaikki mahdolliset voimat Hankowin, kaikkien merkkien viitatessa siihen taisteluihin kaupungissa tulen edustalla. Sotatila on julistettu Hankowissa, ja kaduilla oli valmistamassa rintasuojuksia koko kaupungin nyt jo näyttäessä sotatantereelta.

Brittiläinen talouskriisi kärjistymässä

KUTOMATEOLLISUUS UHKAAVAN PULAKAUDEN RUNTELEMA.

LONTOO, kesäk. 15. — Brittiläisessä kutomoteollisuudessa vallitseva lamaannus paljastui eilen kauppaviraston julkaisemissa toukokuun numeroissa, mikä oli ensimäinen julaistu tilasto sen jälkeen, kun Intiassa alkoi kangas-boikotti, aiheuttaen laajalle levinnyttä töiden lopettamista pohjoisissa myllyissä.

Pumpulikankaiden ja lankojen ulosviennit vähenivät 4,481,532 pundalla ($22,407,660), verrattuna viime vuoden toukokuun vienteihin: villalankojen ja kankaiden viennit vähentyivät 1,766,410 pundalla $8,832,050).

Maahan tuonnit nousivat toukokuussa kaikkiaan 91,037,363 puntaan ($455,185,815); 12,385,912 pundan vähennys verrattuna edellisen vuoden toukokuun tuonteihin. Viennit olivat kokonaisuudessaan 51,012,184 pundaa, ($255,060,920); 16,424,414 pundan ($82,122,070) vähennys verrattuna viime vuoden tokokuun vienteihin. Tuontitavaroiden pääasiallisimmat vähentymiset olivat huomattavissa raaka-aineiden, kuten puun ja puuvillan sekä myöskin viljan ja jauhojen numeroissa.

Rakennusurakoita Neuvostoliitossa amerikalaisille

NEW YORK, kesäk. 15. — Amtorgin taholta ilmoitetaan, että Fryen insinööritoimisto Chicagossa on tehnyt neuvostohallituksen kanssa sopimuksen johtaa Gary'n Ind., tapaisen terästeollisuus-kaupungin rakennustöitä Kuznetsin alueella, Siperiassa, jossa tunnettu Kuzbaskin sijaitsee. Kaupunkiin tulevien teräsmyllyjen tuotantokyvyksi asetetaan 1,000,000 metritonnia vuodessa. Kaupunki asuntoineen, tehtaineen ja voimalaitoksineen tulee maksamaan $150,000,000. Suunnitelmaan sisältyy, että yhtään työläisasuntoa ei saa rakentaa kolmea mailia lähemmäksi teräsmyllyjä.

Lentokoneen potkuri surmasi kolme Rumaniassa

ROBEY, Ind. kesäk. 16. — Lentokone putosi eilen ihmisjoukkoon Robeyn automobiilikilpailuradalla. Se iski pieneen autoon ja lentokoneen pyörivä propelli surmasi kolme autossa ollutta henkilöä: Mrs. ja Peter Brockmannin, Etelä-Chicagosta, sekä heidän pienen lapsenlapsensa. Lapsen äiti loukkaantui niin pahoi, että lääkärit uskovat hänenkin kuolevan. Lentokoneen ohjaaja ja mekanikko saivat ainoastaan pieniä haavoja ja naarmuja.

HAMILTON, kesäk. 16. — Kaksi henkilöä surmautui ja kolmannen uskotaan myös kuolevan seurauksena siitä hirvittävästä auto-onnettomuudesta, mikä tapahtui kun auto putosi eilisaamuna alas James-kadun rautatielle vuoren rinnettä kulkevalta valtatieltä.

Kuolleet ovat: Mrs David Birtling ja Alexander Dix, molemmat Delhistä. David Birtling on sairaalassa, kärsien molempien jalkojen katkeamisesta sekä ankarasta sisäisestä tärähyksestä, eikä hänen uskota parantuvan.

Autossa oli kaikkiaan viisi henkilöä, toiset kaksi ollen, toinen Mrs Dix, joka sai sisäisiä vammoja ja Gordon Birtling, 14 vuotias, joka pääsi onnettomuudesta vähäisemmillä vammoilla.

Portugali pelkää siirtomaiden menetystä kapinoissa

Nouseva kapina-aalto kaikkialla uhkaa riistovaltaa

LISSABON, kesäk. 15. — Portugalissa kasvaa yhä voimakkaammaksi sellainen käsitys, että sen afrikalaiset ja muutkin siirtomaat ovat vaarassa. Portugalin kapitalistit selittävät, että muutamat Euroopan maat, Saksa etunenässä, käyvät Portugalin siirtomaissa jatkuvaa agitatsionia, kiihottaakseen niissä rauhattomuuksia.

Äskeiset tapaukset Loandassa, Portugalin länsi-Afrikassa ovat antaneet lisävahvistusta tällaiselle käsitykselle. Täällä nimittäin tapahtui kapina armeijassa, sotilaskuvernööri Sarmento ammuttiin kuoliaaksi ja avoin sisällissota oli uhkaamassa. Tilanne kehittyi niin vakavaksi, että laivaliikenne satamaan täytyi keskeyttää ja alue julistettiin sotatilaan. Joskin Portugalin hallitus suoriutui voittajana, antoi kapina vakavan iskun Portugalin auktoriteetille.

Portugalin hallitus jättää huomioon ottamatta, että kapinat siirtomaissa tapahtuvat sen ankaran riiston johdosta, joita siirtomaiden imperialistiset isännät niissä harjoittavat. Eikä kapinoita tapahdu yksinomaan Portugalin alueilla, vaan kaikissa siirtomaissa. Se on merkki siirtomaakansojen heräämisestä.

22 surmautunut Kreikan myrskyissä

29 loukkaantunut rajumyrskyn riehuessa

BERLIINI, kesäk. 15. — Kreikasta saapuneet tiedot kertovat, että eilenen pilvenpurkaus ja rajumyrsky surmasi 22 ihmistä; 29 loukkaantui. Ateenan lähistöllä olevat kaupungit joutuivat myrskystä pahiten kärsimään. Tiedonanto kertoo että myrskyn aikana satoi tennispallon kokoisia rakeita.

Valkoinen terrori riehuu Ranskassa

Ulkomaalaisia karkotetaan — Taistelijoita vankeuteen

PARIISI, kesäk. 16. — Pariisin fascistinen poliisilaitos koettaa kaikin keinoin tukahduttaa kommunistien toiminnan Ranskassa. Viime lauantaina se karkoitti saksalaisen toveri, Elsa Arnoldin, koska hän oli kommunistipuolueen toimiva jäsen. Poliisilaitos pidätti myöskin Ranskan kommunistisen nuorisoliiton sihteerin Eugene Galopinin.

Kulakkeja poistuu Neuvostoljitosta

SOFIA, Rumania, kesäk. 16. — Tänne tiedotetaan Varnasta, että sinne saapui eilen 40 henkinen venäläinen pakolaisjoukkue, mikä oli kahdeksan vuorokautta harhaillut purjeveneessä Mustalla merellä. Seurue, mihin kuuluu 15 naista ja 4 lasta, kertoo lähteneensä matkalleen Chersosta, Neuvostöliitosta. He kertovat tällä 300—400 mailin pituisella matkallaan hukanneensa kaikki tavaransa. Seurue on kieltäytynyt sanomasta syytä, miksikä he poistuivat Neuvostoliitosta, muodostuen kuitenkin kulakeista, jotka eivät tyydy uuteen neuvostojärjestelmään.

Lontoon laivastosopimus riitakapulana

WASHINGTON, D. C. kesäk. 15. — Presidentti Hoover on yhtynyt valtiosihteeri Stimsonin kanssa vastaamaan Lontoon laivastosopimusta koskeviin arvosteluihin, väittäen sopimuksen olevan erittäin edullisen Yhdysvalloille. Presidentti vakuutti, että sopimus ei velvoita mihinkään sopimuksen ulkopuolella oleviin seikkoihin.

Stimson puolusti sopimusta viime torstai-iltana pitämässään radiopuheessa, arvostellen siinä ankarasti sitä vastustavia laivastoupseereja.

Presidentti Hoover on myös vastannut senaatin ulkoasiain komitealle, mikä hänelle sekä Stimsonille lähettämissään päätöslauselmissaan puolusti oikeuksiaan saada tarkastaa joitain asiakirjoja, joiden tarkastaminen on siltä evätty. Presidentti selosti, että senaatti oli kahden jäsenensä kautta osallisena sopimuksen laatimisessa, eikä siihen sisälly minkään luontoisia sopimuksen ulkopuolella olevia velvollisuuksia.

Raivoisa terrori riehuu fascisti-Puolassa

PILSUDSKIN HIRMUKOMENTO HAJOTTAA VASEMMISTO-TYÖVÄEN JÄRJESTÖJÄ

VÄRSOVA. — Pilsudski on antanut määräyksen lakkauttaa kaikki vasemmisto-uniot Puolassa vastaukseksi lakkoaaltoon, jonka kautta Puolan työläiset koettavat taistella lisääntyvää riistoa vastaan. Viimeisin lakkauttamismääräys on annettu juutalaista kenkätyöläisten unionia vastaan, joka johti lakkoa äskettäin. Tämän lakon aikana sattui taisteluita lakkolaisten ja reformististen rikkurien kesken; porvarilehdet määrittelevät vasemmistounionit "salaisiksi kommunistisiksi järjestöiksi".

Viimeisten kahdeksan kuukauden ajalla on hajotettu neljätoista vasemmisto-uniota. Kenkätyöläisten union hajoittamisen yhteydessä vangittiin 36 union jäsentä ja rahavarat takavarikoitiin.

Lakkoutuneitten liikenne- ja nahkatyöläisten mielenosoituksen yhteydessä poliisi vangitsi 18 henkilöä, syyttäen heitä hajoitettujen vasemmisto-unioiden johtajina olemisesta. Heidän asiansa tulee pian oikeudessa esille.

Terrori kansanedustajia vastaan

Pilsudskin diktatuuri keksii joka päivä uusia keinoja raivatakseen tieltään parhaimmat vallankumouksselliset työläiset ja talonpojat ja erikoisesti heidän edustajansa.

Fascistien ja sosialifascistien poliisihurtat ovat viimeisten kolmen viikon ajalla hyökänneet ja pieksäneet useita Puolan eduskunnan kommunistisia työläisten ja talonpoikain edustajia. Huhtikuun 29 päivänä poliisi hyökkäsi kommunistisen edustajan, Zerskin, kimppuun Lodzissa, pieksivät ja vangitsen hänet. Toukokuun 1 päivänä hyökättiin edustajien Kieruzalskin ja Rozekin kimppuun Dombrown kaivosalueella. Toveri Rozek loukkaantui vaarallisesti.

Äskettäin läntisen Valko-Venäjän talonpoikain edustajat, Gawryluk, Krynczuk ja Dworczanin pitivät puheita kahdessa mielenosoituksessa, joita järjestettiin vaalien yhteydessä siinä piirissä. Fascistisakki asiestettujen poliisien avustamana hyökkäsi heidän kimppuunsa kivittäen heitä ja käyttäen vahvoja rautakankia heitä vastaan. Toveri Krynszuk ja Gawryluk haavoittuivat vaarallisesti.

Hirvittävä nälänhätä valko-Kiinassa

Tuhannet nääntyvät nälkään

ROOMA, kesäk. 16. — Chengtusta, Szechuanin maakunnasta, on tiedotettu eräälle täkäläiselle uutistoimistolle Kiinan luoteisella nälänhätä-alueella vallitsevasta hirvittävästä tilanteesta.

Kirjeenvaihtaja selostaa, että Shensin maakunnassa on jokapaikassa hautaamattomia ruumiita, kuolleita maaten pitkin tienvarsia, mihin nälkään nääntyneet miehet, naiset ja lapset uupuivat, koettaessaan kiiruhtaa jonnekin muualle ravinnon etsintään. Eräs lähetyssaarnaaja tapasi kahtena päivänä 150 ruumista tien varrelta. Nälkään kuolleiden lukumäärä lasketaan sadoissa tuhansissa.

Nälkiintyneet hmiset etsivät kaupungeissa syödäkseen kaikki jätteet, maalla he syövät puiden kuoret ja ruohotkin ja useissa tapauksissa toisiaankin. Kulkutautien peljätään kuumuuden tullessa rupeavan raivoamaan entistä hirvittävämmässä mitassa.

Canada tulee korottamaan tulleja

OTTAWA, kesäk. 16. — Kun Hawley-Smoot-tariffilaki astuu voimaan Yhdysvalloissa, se ei ainoastaan kohota maksuja niille tavaroille, joita canadalaiset lähettävät Yhdysvaltoihin, vaan aiheuttaa tullikorotuksia useille Yhdysvalloista Canadaan tuleville tavaroille.

Dunningin budjetin mukaan kohotetaan tullia sellaisten maiden tuotteille, jotka ovat asettaneet korkeammat tullit kuin mitä canadalainen tullitariffi on.

Sellaisia yhdysvaltalaisia tuotteita, joille Hawley-Smoot lain johdosta nostetaan tullia, ovat kaurat, voi, munat ja karja.

Työtön työläinen tehnyt itsemurhan Torontossa

Hyppäsi 200 jalkaa korkealta sillalta alas radalle

TORONTO, kesäk. 16. — Työtön siirtolainen, Robert Pitchford, 40 vuotias, teki itsemurhan, hyppäämällä moottoripoliisi Colwellin silmien edessä Bloor-kadun kaiteelta alas 200 jalan syvyydessä olevalle rautatielle.

Kun Colwell kerkisi kaiteen luokse, näki hän miehen ruumiin putoavan ensin sähkölankojen päälle, sitten siitä alas radalle. Usean lankojen päälle putoamisen ehkäiseen miehen saamasta kuolettavaa täräystä, koetti Colwell virottaa miestä henkiin keinotekoisen hengityksen avulla, vaan hänestä oli kuitenkin henki lähtenyt.

Poliisi oli ainoastaan 20 jaardin päässä miehestä, kun tämä kiipesi kaiteelle, vaan ei ennättänyt paikalle kyllin ajoissa, estääkseen tätä epätoivoisesta teostaan. Jotkut kaupunkilaiset olivat nähneet Pitchfordin käveleen aamulla kello 9 aikaan Bloor-kadulla edes takaisin, nähtävästi hyvin hermostuneessa mielentilassa. Työttömyys ja puute olivat tekijöinä tähänkin kaameaan tekoon. Miehen taskusta löytyi passi, mikä näytti, että hän oli tullut Englannista 6 kuukautta sitten. Sama työttömyys oli hänellä ollut sielläkin edessään, sillä taskusta löytyi työttömyysavustuskirja, missä oli Pitchfordin nimi. Tämä sekä särkynyt kello oli kaikki mitä hänellä oli omaisuutta.

Vaalivaltteja iskетään jo pöytään

OTTAWA, kesäk. 16. — Vastapuoluelaiset ovat laskeneet, että Bennettin lupaama parlamentin "työttömyysistunto" tulisi maksamaan 2 miljoonaa dollaria, ilmaan mitään työttömyysavustuksia ja myönnytyksiä, jos hän nimittäin pääsisi valtaan.

Nämä kustannukset on laskettu siten, että parlamentin istunto kutsuttaisiin heti vaalien jälkeen koolle, ja se olisi kokonaan "uusi" parlamentti ja sen jäsenet haluaisivat luonnollisesti saada heille tulevan $4000 hyvityksen, sekä siihen vielä matkakustannukset, noin $120. Senaatti ei tulisi olemaan uusi, mutta senaattorien ei sanota koskaan arkailevan ottaessaan vastaan korvausmaksujaan. Parlamentin edustajille olisi maksettava $1,000,000 ja senaattoreille noin $400,000. Eikä kukaan luonnollisesti uskokaan, että Bennettin kannattajat tulisivat Ottawaan ilman korvausta, käsittelemään tätä "työttömyyskysymystä". Näiden menojen lisäksi tulee vielä muitakin lisämenoja, niin että kustannukset eivät tule jäämään vaille 2 miljoonasta.

Yhdeksän surmautui Texasin myrskyissä

DALLAS, Tex., kesäk. 16. — Lauantaina raivosi ankara myrsky ja rankkasade, aiheuttaen tulvia laajalla alueella Texasissa, vaatien suuren ihmishukan ja aiheuttaen yli miljoonan dollarin tuhon sadoille ja omaisuudelle.

Yhdeksän ihmistä tiedetään surmautuneen myrskyssä, seitsemän hukkui ja kaksi loukkaantui kuolettavasti. Viisi ihmistä hukkui kymmenen mailin etäisyydessä Haskellista, missä tulva vei mennessään Oscar Tidwellin, farmarin, asunnon. Tidwell, hänen vaimonsa, heidän poikansa ja tyttärensä ja Mrs. Tidwellin äiti, hukkuivat.

Kapinallisuus leviää Kreikan sotaväessä

Kuten kansainvälisen punaisen apujärjestön tiedotuksessa kerrotaan, paljastaa eräältä Dramaan, Makedonia, leiritetyn Kreikan armeijan 26:nen rykmentin sotilaalta saapunut kirje mainitun sotaväen osaston keskuudessa suoritetut hiljattaiset joukkovangitsemiset. Yli 150 sotilasta vangittiin syystä kun he uskalsivat protesteerata huonon ruuan johdosta.

Risteilijä Kilkiesillä on myös ilmennyt uudelleen levottomuutta. Eräs merimies nimeltä Stufis, jonka oli määrä pikapuolin vapautua palveluksesta, vangittiin syytettynä varastamisesta. Laivan upseerit hakasivat hänet niin pahoin, että mies teki itsemurhan. Toiset merimiehet kiellettiin käymästä katsomassa raadeltun toverinsa ruumista. Siitä huolimatta kävi merimiehiä joukottain katsomassa ruumista ja avoimesti protesteerasivat olosuhteita vastaan jotka tekivät tämän kaamean tapaturman mahdolliseksi.

Kommunistivainot kiihtyy Kiinassa

Ulkovallat antavat suosiollisen avustuksen vainoille

SHANGHAI, kesäk. 16. — Kaikki kommunistit, jotka joutuvat poliisien käsiin, tulevat tämän jälkeen saamaan tuomionsa erikoisoikeudessa, jonka muodostaa kuusi henkilöä, sensijaan, että heidät on tähän saakka tuomittu yksityisen tuomarin edessä.

Tämä toimenpide, jonka tarkoituksena on tehostaa kommunistijahteja ja antaa niille oikeuden leima, otettiin käytäntöön ulkovaltojen ehdotuksesta. Syntyi ennemmin näet monta kertaa ikäviä selkkauksia senjohdosta, että jos ulkomaalaisella alueella vangittiin kiinalainen kommunisti, niin ulkomaalaisten konsullen neuvosto luovutti hänet kiinalaisille poliiseille, jotka tavallisesti telottivat heti sellaisen henkilön. Tuomio näinollen luettiin ulkomaalaisten oikeudessa ja kiinalaiset vain panivat täytäntöön. Tämä saattoi ulkomaalaiset huonoon valoon. Mutta nyt voivat ulkomaalaiset luovuttaa kommunistin kiinalaisille poliiseille ja kiinalainen "oikeus" hänet tuomitsee, joten ulkomaalaiset imperialistit, joskin edelleenkin asiallisesti tuomiot langettavat, saavat tilaisuuden "pestä kätensä".

Konekiväärit talonpoikia vastaan Puolassa

Manttaalipösöit "laillisilla" keinoilla riistävät kaiken köyhiltä talonpojilta

LEMBERG, Puola. — (IRA). — Köyhät talonpojat ja pientilalliset järjestivät suuria mielenosotuksia hallituksen komissiaa vastaan Beduchawossa, Puolan Länsi-Ukrainassa, kun komissia saapui uudelleen mittaamaan maita. Mainittuksen nimenomaisena tarkoituksena oli riistää köyhiltä lisämaita manttaalipösöille, josta köyhät talonpojat ja pientilalliset katkeroituivat sanomattomasti. Talonpojat uhkasivat komissiaa ja tämä turvautui hallitukseen pyynnöllä asecllisesta suojeluksesta. Hallituksen puolesta lähetettiinkin konekivääreillä varustettu sotajoukko paikalle. Vielä ei ole saapunut tietoja ammutuista tai vangitsemisista.

Työttömyysvakuutuskysymyksellä ilveillään

TORONTO, kesäk. 16. — Kanadallisen työneuvoston sanotaan ryhtyvän käytännölliseen toimenpiteeseen, saadakseen selville, josko Toronton ja Yorkin kunnallishallinon työläiset kannattavat työttömyysvakuutusta. Neuvoston selostetaan palnattavan äänestyslistoja Toronton päivälehtiin, ja työläisten pyydetään äänestämään kysymyksestä, ovatko he haluakkalta maksamaan osuutensa liittohallituksen työttömyysrahastoon.

Amlagamated Society of Carpenters and Joiners union liikkeenhoitaja John Doggett on selostanut, että tämä työttömyysvakuutus kysymys on ollut vireillä jo vuosia, mutta ettei ammattiliittojen kongressi eikä kansallinen työkongressi ole ryhtyneet käytännöllisesti ottamaan selville työläisten mielipidettä. Doggett vakuuttaa samalla, että kysymystä ei saa ottaa ollenkaan poliittiselta kannalta, heillä ei ole tarkoitus loukata nykyistä liberaalista hallitusta, vaikka he äänestyttävätkin kysymyksestä, lausuen vielä toivovansa että liberaalit ja konservatiivit käsittälsivät, että työttömyyskysymystä ei saisi pitää poliittisena potkupallona. Työttömyyskysymys on kuitenkin näille ammattiunionisteille samanlainen potkupallo. He tukevat porvarillisia puolueita näiden touhuissa, kuten tässäkin. Nämä petturijohtajat ryhtyvät nyt ottamaan selville, josko työläiset haluavat maksaa itse tämän työttömyysvakuutuksena. Kommunistipuolueen vaatimus on, että työttömyysvakuutus maksetaan kokonaan hallitusten rahastoista.

Säädyllinen rosvo

CHICAGO, Ill. kesäk. 16. — Kun Superior State-pankin kasööri työnsi rosvon ojentaman revolverin edessä tälle $5,000 sisältävän rahasumman, ei rosvo ottanut kaikkia, vaan sanoi siinä olevan liian paljon. "Minä en tarvitse niin paljoa", sanoi hän ja laski nipusta varovaisesti $700 pisti sen summan taskuunsa ja käveli pankista ulos.

Toronton poliisi jälleen kiristää vainojaan — Vaalikokouksiinkin sekaannutaan

Huuto "Eläköön Intian vallankumous!" johti työläisen vangitsemiseen "kapinallisuudesta" — Poliisiterrori tiukkenee

TORONTO, Ont., kesäk. 16. — Viime lauantai-iltalla osottivat Toronton poliisit jälleen suhtautumistaan kommunistisiin kokouksiin ja mielipide-ilmaisuihin, vangitsemalla erään englantilaisen William Keefe-nimisen työläisen, joka huusi "Eläköön Intian vallankumous!"

Tämä tapahtui kommunistisen vaalikokouksen lopussa Queen's-puistossa, jolloin Keefe väkijoukon aikaessa hajaantumaan kohotti ilmoille eläköön-huudon intialaisten raatajajoukkojen taistelulle vapautensa puolesta brittiläistä sortovaltaa vastaan. Vangittu työläinen vietiin poliisiautoon, väkijoukon liikehtiessä uhkaavan ja vihamielisen näköisenä tällaisen poliisiterroria kuvaavan edesottamisen johdosta.

Keefe on parhaillaan Dundas-kadun poliisiasemalla, yksinpä takauksen tullessa kielletyksi, syytteen ollessa niin vakavan kuin "kapinallisuus."

Muuten ei vaalikokousta hajotettu, joskin poliisilaitoksen pikakirjoittajat olivat tuodut paikalle, ottamaan ylös kaikki mitä puhujat sanoivat.

Poliisi sekaantumassa yksinpä vaalikokousten järjestämiseen

Ollessaan kykenemättömät tukahduttamaan kommunistisen puolueen järjestämiä vaalipropagandatilaisuuksia, ovat torontolaiset poliisit omaksuneet uuden menettelytavan, jolla koettavat rajottaa kommunistien toimintamahdollisuuksia näihin vaalitilaisuuksiin nähden. Fascistinen poliisilaitos on viimeisenä kahtena lauantaina rajoittanut puhujien lukumäärän tällaisissa kommunistisissa kokouksissa neljään, kieltäen useammalta oikeuden olla puhujalavalla.

Tähän määräykseen eivät kuitenkaan torontolaiset kommunistit tule tyytymään vaan ovat parhaillaan yrittämässä saada selvennystä tähän asiaan Canadan yliprokuraattorilta, jonka puoleen on jo käännytty asianmukaisen määrittelyn saamiseksi tulevaisiakin tapauksia varten.

Kiinan kumouksellisilla uusia voittoja

PUNAISET LÄHENIVÄT HANKOWIA, VALLATEN USEITA KAUPUNKEJA.

SHANGHAI, kesäk. 15. — Noin 2,000 sotilasta käsittävän punaisen armeijan ilmoitetaan valloittaneen muurien ympäröimät kaupungit Tayehin ja Hwangshihkangin, molemmat Hankowista, Hupehista lounaiseen päin. Ulkomaalaisten, näiden joukossa myöskin japanilaisia, ilmoitetaan paenneen kaupungeista.

Japanilainen risteilijä kiiruhti Jangtse-joelle, päästen Hwangshihkangiin ja otti laivaan useita japanilaisia sekä muitakin ulkomaalaisia, näiden joukossa myös kolme yhdysvaltalaista lähetyssaarnaajaa.

Yleislakko uhkaa Palestiinassakin

Protesteeraavat taistelijain telottamista vastaan

JERUSALEM, kesäk. 14. — Arabialaiset ovat päättäneet lakkoutua huomenna, protesteeratakseen kolmen viime elokuun kapinain yhteydessä vangitun ja kuolemaan tuomitun arabialaisen teloittamista vastaan. Teloittaminen on määrätty tapahtuvaksi ensi tiistaina.

Viljanhintoja vaaditaan tutkittavaksi

VANCOUVER, kesäk. 14. — Kaupungin valtuuston komitean kokouksessa päätettiin pyytää Canadan työministerin tutkimaan vehnän hintoja verrattuna jauhon, eläinten ruuan ja leivän hintaan ja ottamaan selville, josko myllärien ja kauppiaiden yhdistys muodostuu kaupan rajoittamista tarkoittavaksi liittoutumaksi. Tämän luontoinen päätöslauselma valmistettiin ja hyväksyttiin lähetettäväksi Ottawaan. Vetoomus esitetään kaikille lännen suurimmille kaupungeille, kuten Edmonton, Calgary, Medicine aHt, Moose Jaw, Lethbridge, Saskatoon, Regina ja Winnipeg, että nämäkin ryhtyisivät samanlaisen toimenpiteesen.

Päätöslauselmassa ei todisteta tai kielletä mitään siinä esiintyviä selostuksia, vaan asetetaan viranomaisten tutkittavaksi sellaiset toimenpiteet, jotka valtuuston mielestä tarvitseva tutkimista.

James Weir, entinen Albertan lainlaatijakunan jäsen ja vehnän kasvattaja, esiintyi komitean kokouksessa ja vakuutti, että Vancouverin ympäristön siipikarjan ja eläinten kasvattajilta kiskotaan miljoonia dollareita karjan ruoan hinnoissa. Verratessa Calgaryn ja Vancouverin hintoja, osoittavat jälkimäiset olevan paljon korkeammat.

NEWTONVILLE, kesäk. 13. — Vivian Lockhart, 10 v. ja Anthony Gibson, 17 v. paloivat kuoliaaksi noin puolen yön aikaan, kun tulipalo tuhosi Sidney Lockhardin ison puisen farmitalon kolmen mailin etäisyydessä Newtonvillestä.

Vivian oli perheen ainoa lapsi ja Anthony Gibson oli ollut farmilla työssä noin vuoden ajan.

Tulipalon uskotaan lähteneen keittiön hellasta. Lockhardit olivat tehnet tulen hellaan ja menneet sitten neet tulen katsomaan sairasta lehmää. Kun he n. 15 minuuttia myöhemmin tulivat ulos navetasta, näkivät he rakennuksen ilmiliekissä. Isä koetti päästä ovesta sisälle vaan se oli mahdotonta liekkien ja savun vuoksi. Tyttönen huusi apua yläkerran ikkunassa, vaan kukaan ei voinut auttaa rakennukseen jääneitä lapsia. Mrs Lockhart sairastui onnettomuuden aiheuttaman järkytyksen johdosta.

Kymmeniä loukkaantunut junarikossa

SANTA BARBARA, Calif. kesäk. 15. — Kolmi-vaunuinen juna, mikä toi tänne työmiehiä Santa Ynezin vuoristolta, syöksyi eilen illalla myöhään 75 jalan korkuiselta jyrkänteeltä alas. Onnettomuudessa loukkaantui noin parikymmentä henkilöä; näistä kuusi miestä ja kolme naista loukkaantui vaarallisesti.

Pommiräjähdys surmasi kaksi ihmistä

PERTH AMBOY, N. J., kesäk. 16. — Kaupungin liikeosassa oli eilen iltana räjähdys, minkä johdosta surmautui kaksi ihmistä ja yli 60 loukkaantui. Räjähdyksen epäillään johtuneen pommista.

Tulipalo, mikä alkoi heti räjähdyksen jälkeen, vaikeutti pelastustyötä. Kuolleet ovat: Miss Agnes Kant, 50 v. ja Mrs. Margaret Farroat, 50 v., molemmat Perth Amboysta. Loukkaantuneista ovat useat hyvin vakavassa tilassa.

Silminnäkijät kertovat räjähdyksen tapahtuneen vähän jälkeen kello 11 illalla kaksi ja puoli kerrosisessa rakennuksessa, missä oli Davidi Sassin osastokauppa. Rakennus irtaantui perustuksistaan myöskin.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön oman Elinkeinoasiain, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario. Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.

Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W.—Bookstore 2387W.

Julkaisijain J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.

Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.

All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjoitaltoimistokset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menoille onnentoivotukset $1.00 kutakin julkaisemista. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoerroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $2.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitosluvesolta tai muistovärsyltä. — Kuolleiden tiedot ja ohoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoitusasiamiesten on, vaadittaessa, tähetettävä ilmoituksiinsa etukäteen.

TILAUSHINNAT:
3 vk.-$4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.

Jos olte milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseemme, kirjoittakaa osoitteenne selvästi ja varustakaa se henkilökohtaisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Emme kilpaile ilmiömäisistä saavutuksista, vaan luokkavalistuksen syvälle jaurruttamisesta

Englannista tiedotetaan, että "työväenpuolueen" kapitalisteille myymän pää-äänenkannattajan, Daily Heraldin, painosmäärä nousi muutamien viikkojen aikana kokonaista 758,000:lla, ollen se nyt kokonaisuudessaan 1,058,000. Painosmäärä saatiin nousemaan näin huimasti siten, että satatuhatta työläistä sitoutui käyttämään vapaa-aikansa kahden kuukauden aikana lehden levikin tehostamiseen. Jutun todenperäisyyttä kyllä sopii epäillä, sillä saavutukset ovat melkeimpä liian ilmiömäisiä. Käytämmekin sitä vain lähtökohdaksi eräälle toiselle asialle.

Pari viikkoa sitten julisti lehtemme konttori osastojen kesken levitysryntäyksen Vapauden tilaajamäärän kohottamisesta kuukauden ajalla viidelläsadalla. Vaatimukset itsekullekin osastolle civät olleet liian suuret, sillä ne vaihtelivat yhdestä uudesta tilaajasta kuuteenkymmeneenviiteen, riippuen osastojen suuruudesta ja itsekunkin paikkakunnan suomalaisasutuksesta. Pari viikkoa siis on kulunut, mutta ryntäysrintamalla on liiankin hiljaista. Tilauksia ei ole saapunut siinä määrin kuin olisi odottanut. Toiset osastot ovat tosin vaatimuksen suorittaneet, mutta toisissa "levätään" aivan laakereillaan. Sellainen ei oikeastaan ole osastoille kunniaksi.

Kun lainasimme edelläolevan maininnan Englannin "työväenpuolueen" kapitalistien käsissä olevan äänenkannattajan ilmiömäisestä tilausten hankinnasta, niin aijoimme tavallaan rinnastaa niitä oman lehtemme tilausryntäykseen. Mainittu ryntäys on ollut aivan yhtä hiljainen ulospäin kuin meidänkin ryntäyksemme, mutta, jos tuloksiin voidaan vähänkään luottaa, saavutuksiltaan se on ollut suurenmoinen. Se osoittaa sitä, että porvarit yleensä osaavat hoitaa myöskin lehtiensä tilausasiat paljon paremmin kuin me työläiset. Vapauden tilaajamäärää olisi sangen helppo koroittaa tuolla vaatimattomalla viidelläsadalla, kun osastot vain panisivat vähänkin toimeksi. Osastoissamme voitaisiin aivan samalla tavalla panna jäsenistö toimimaan muutaman kuukauden ajan vapaa-aikansa oman lehtensä hyväksi ja varmaa olisi, että tulokset alkaisivat pian näkyä.

Kun vertailemme porvariston hommia omiimme, niin usein täytyy itselleen myöntää, että olemme jälessä toiminnan tarmokkuudessa. Ja sellainen huomio ei suinkaan ole kunniaksi luokalle, joka taistelee vapautukseen kapitalistisesta järjestelmästä. Sanomalehti on tunnustettu maailman suurimmaksi mahdiksi, mutta työläiset yleensä hyvin harvoin käsittävät tämän sanonnan valtavuutta. Jos edes kaikki järjestyneet työläiset sen käsittäisivät, niin meidän asiamme olisivat melkoisesti paremmalla kannalla. Canadassa on esimerkiksi kymmeniätuhansia suomalaisia siirtolaisia, mutta vain osalle heistä tulee heidän oma äänenkannattajansa Vapaus. Syy sellaiseen tilanteeseen ei voi olla muissa kun siinä etujoukossa, joka on pidemmän aikaa ollut lehtemme lukija- ja kannattajajoukkoa. He eivät ole ottaneet sydämenasiakseen levittää luokkavalistusta niiden uusien siirtolaisten joukossa, jotka maahan virtaa harva se päivä.

Puoli kuukautta on vielä jälellä ryntäysaikaa ja tämä aika olisi toimittava ripeästi. Luokkavihollisemme eivät nuku hetkeäkään — sitä emme saa tehdä mekään. Työhön siis lehtemme hyväksi jokaisella paikkakunnalla todellisella proletaarisella kurssilla!

Kiinan ensimmäinen neuvostojen kongressi

Juuri saapuneet viivästyneet tiedot Kiinan neuvostojen ensimäisestä kongressista osottavat, että Kiinan työläiset ja talonpojat ovat rakentaneet oman neuvostohallituksensä, joka ryhtyy yhtenäistyttämään Kiinan vallankumouksen voittokulun saavuttamia tuloksia, kristallisoimaan niitä yhtenäiseksi työläisten ja talonpoikain hallituksen alaiseksi kokonaisuudeksi.

Kiinan vallankumoukselliset raatajajoukot ovat onnistuneet rakentamaan pohjan neuvostohallituksellensa, joka tulee takaamaan sosialismin rakentamisen Neuvosto-Kiinassa, yhteisrintamassa koko maailman vallankumouksellisen työväenluokan kanssa ja eritoten käsi kädessä Neuvostoliiton proletariaatin sosialistisen vallan kanssa.

Koko maailman kapitalistiluokka on pelonsekaisilla ilmeillä seurannut Kiinan vallankumouksen etenemistä. Se on yrittänyt tukahduttaa vallankumousaallon levenemistä onnistumatta, vallankumouksellisten raatajajoukkojen tarmolla ja uhrautuvaisuudella rientäessä oman taisteluasiansa taakse. Maailman kapitalistiluokka on ollut kiinteästi kiinalaisten militaristien terrorihallituksen takana, saattaakseen vallankumousliikkeen perikatoon. Tämä on kaikesta huolimatta noussut ja laajentunut, voittaen yhä suurempia alueita valtansa alle. Tämä on ollut mahdollista ainoastaan sen vuoksi, että vallankumousjoukoilla on todellisena tukenaan ollut suuret työläis- ja talonpoikaismassat, jotka ovat tunteneet kommunistien johtaman kumoustaistelun omaksi taistelukseen. Kommunistisen puolueen johdolla käyty taistelu on ollut onnistunutta ainoastaan niiden oikeiden kommunistisien menettelytapain vuoksi, joiden kautta on onnistuttu pääsemään lähelle raatajajoukkoja ja niiden taisteluiden välittömään johtoon.

Vielä suuremmalla pelästyksellä seuraa maailman kapitalistiluokka uuden punaisen vallan rakentamista, sen nyt jo alussa ottaessa otteita, jotka toteavat sen olevan päinvastaisen aikaisemmille hallituksille Kiinassa. Heti ensitöikseen on Kiinan neuvostojen kongressi ryhtynyt toimenpiteisiin maan hankkimiseksi köyhille talonpojille, jotka tähän saakka ovat olleet suoranaisessa orjuudessa tilanherroilla ja uskonnollisilla tiluksilla, joita kontrolloivat papit. Kaikki maa on kansallistutettu, neuvostohallituksen kontrolloidessa sitä ja katsoessa, että se tulee käytettyä etujen mukaisesti. Teollisuuden palveluksessa oleville työläisille on säädetty palkka- y. m. määräitemiä, jotka tekevät mahdottomaksi rajattoman riiston sellaisena kuin se vallitsee kapitalistisen Kiinan alueella. Pohja on luotu todellisen punaisen raatajakansan hallituksen rakentamiselle. Kovimmin koskee imperialistisiin riistäjiin se, että uusi hallitus on nyt jo kieltäytynyt tunnustamasta kaikkia velkoja ja sopimuksia, joita tähän saakka on ollut olemassa eri kapitalistisien maitten ja Kiinan kansallisen hallituksen välillä.

Kiinan neuvostotasavalta pelottaa maailman kapitalistiluokkaa. Se on muodostumassa yhä uhkaavammaksi päivä päivältä kun punaiset joukot valtaavat alaa ja pakottavat kansallisen hallituksen entistä kapeammalle maakaistaleelle meren rannalla. Kiinan sisämaa, sen tärkeimmät alueet, muodostavat Punaisen Kiinan!

Maailman proletariaatti tervehtii Kiinan vallankumousta. Se ojentaa Kiinan vallankumoukselliselle raatajakansalle kätensä, liittyen yhdeksi maailmanlaajuiseksi rintamäksi kapitalismia vastaan ja maailman vallankumouksen loppuun suorittamiseksi. Eläköön Punainen Kiina!

S. J:n neljännen alueen kesäjuhlat

Jo aikaisemmin on Vapaudessa lyhyesti huomautettu näistä Keski-Ontarion alueen vuotuisista kesäjuhlista, jotka järjestetään Sudburyssa kesäk. 28, 29, 30 ja heinäk. 1 pnä. Nyt on kuitenkin jo tyhdyttävä kiinnittämään asiaan suurempaa huomiota, sillä juhliin on enää aikaa vain puolitoista viikkoa.

Keski-Ontarion aluejuhlat ovat joka vuosi saavuttaneet työläisten valtavan kannatuksen, eikä ihmekään, sillä ovathan ne ollut aivan kuin eräänlaisena yhdyssiteenä koko alueen työläisten kesken. Siellä ovat eri paikkakunnilla työskentelevät toverit tavanneet toisensa, virkistetty vanhoja muistoja, sidottu uusia toveruussiteitä, luotu uusia toimintasuunnitelmia j.n.e.

Tänä vuonnakin voivat nämä juhlat olla suuresti edistämässä juuri tällaisia seikkoja. Raskaan työn lomassa kaipaamme virkistystä. Työttömänä ollen saa tällaisissa suurissa juhlissa tarmoa myrtyneeseen mieleen. Näin siis nämä juhlat palvelevat työläisten luokka-asiaa. Näissä tilaisuuksissa tulee olemaan sekä huvittavaa että vakavaa ohjelmaa.

Kukaan ei ole vielä hiiskunut halaistua sanaa siitä, että juhlissa toimenpannaan runonlausuntakilpailut, johon jokainen voi ottaa osaa itsevalitsemallaan, joko tykkävalla tai humoorisella, työväenluokan elämää ja taisteluita kuvaavalla runolla. Kilpailuista jaetaan vielä arvokkaat palkinnot. Nyt siis runonlausunnan harrastajat nopeasti hommaan ja kilpailemaan aluejuhliille.

Tällä kertaa käsittelemme ainoastaan kahta ensimäistä juhlapäivää, sillä koko juhlista yhtä aikaa mainitseminen vie liian paljon tilaa.

Varsinaisesti juhlien avaaminen tapahtuu lauantaina t.k. 28 p. illalla Liberty-haalilla, jolloin S. J. Sudburyn osaston näytelmäjät esittävät arvokkaan juhlanäytelmän "Rautainen laki". Ehdottomasti katsomisen arvoinen. Juhlakomitea kehottaa kaikkia niitä työläisiä, jotka suinkin ovat tilaisuudessa työsuhteittensa takia saapumaan, katsomaan näytelmää lauantaina, sillä tiistai-iltana voi haali osottautua ahtaaksi. Näytelmäseura on ahkerasti tehnyt työtä näytelmän esityksen suhteen. Ja onhan se ymmärrettävää, sillä kukapa ei tahtoisi tehdä parastaan juhlien onnistumiseksi. Kaiken lisäksi esiintyy näytelmässä useampia muilla paikkakunnilla aikaisemmin kunnostautuneita näyttelijöitä, joten siis kaikin päin voimme odotta parasta.

Ja entäpä sunnuntain juhlat. Ne aletaan täsmälleen kello yksi päivällä voimistelu- ja urheiluseura Kisan järjestämällä monipuolisella urheiluohjelmalla. Kello puoli kolme suoritetaan puolitoista tuntia kestävä henkinen ohjelma S. J. Sudburyn osaston torvisoittokunnan soitolla. Mutta juhlissa ei yksinomaan sammuteta henkistä nälkää, mutta myöskin ruummillista. Näitä juhlia varten on valittu erikoinen ravintolatoimikunta joka huolehtii siitä, että yleisö tulee saamaan käytettäväkseen hyvän ravintolan.

Sunnuntai-illaksi järjestetään arvokas ohjelmatilaisuus, jota avustamaan tulee S. J. osaston sekakuoro ja orkesteri. Myöskin useampia yksin- ja kaksinesityksiä. Sekä lopuksi kaunis runonmittainen näytelmä "Syyn sovitus". Olemme jo etukäteen vakuutettuja, että yleisö tulee olemaan iltaan tyytyväinen.

Tässä on vain muutamia yleispiirtoja kahdesta ensimäisestä juhlapäivästä. Sanomme vaan, että kannattaa kauempaakin näille juhlille saapua.

Salmon Armista, B. C.

"Jos taas "välttäisi vaaransa" ja pakisi kylämme kuulumisia. Eteenpäin sitä ollaan vain menossa täälläkin huonosta ajasta huolimatta. Naisosastokin on ollut toiminnassa pikkuhiljaa. Naiset viettivät vappujuhlaakin yhdessä suomalaisen järjestön osaston kanssa ja onnistui juhla kiitettävän hyvin. Naisosastomme ojentaa aina auttavan kätensä, jos se suinkin on vain mahdollista. Hiljattain se lähetti m.m. viisi dollaria neulomatyöläisten lakon avustukseen ja nyt taasen viitosen Venäjälle lähetettävän työläisnaisten lähetystön rahastamiseksi.

Kesäjuhla on päätetty viettää täällä kesäkuun 22 päivänä Glendalen haalin tontilla. Tänä vuonna pitää vielä tyytyä ulkoilmajuhlaan, kun ei ole haalia, johon voisi kokoontua. Jos hyvin sattuu, niin ensi vuonna kyllä saadaan panna jalalla koreasti Glendalen tiudessa haalissa. Mutta onhan se sentään hauskaa tulla nytkin juhlimaan tänne Glendalen "Edenin laaksöön" juhannusta. Täällä on ikäänkuin vanhassa maassa lehtimajassa, kauniiden koivujen ympäröimänä. Täällä sitä sitten juhlien aikana saa viettää jonkun lepohetken ainaisesta raadannasta ja tavata vanhoja tuttaviaan, sekä lisäksi nauttia päivän ohjelmasta.

Työolot ovat näihin saakka olleet vähän niin ja näin. Jotkut perheenisät ovat saaneet olla valtion tietöissä, nekin hyvin valittuina, mutta yksinäiset miehet ja nuorukaiset ovat saaneet viettää "makuuleivän päiviä" jo kuukausikaupalla ja tunnustella tyhjää housun taskua ja välitöikseen kiristellä nälkävyötään. Tällaisia "makuuleivän" päiviä kai riittänee siksi kunnes tulee hedelmätyöt, jossa nuoret saavat jonkun kuukauden kilpailla koneitten kanssa nälkäpalkalla. Kyllä se mohen nuoren miehen panee ajattelemaan, että missä se niin kovin kehuttu Canadan "hyvä aika" on. Me farmariemännät olemme jo niin uloskuluneita pitkäaikaisesta raadannasta, että kohta olemme vanhan Fordirämän kanssa samalla tasolla. Ei kohta saa kränkkäämälläkään kulkemaan, kun sitä on vuosikymmenitä ollut pyhät ja aret menossa. Että kyllä sitä jo "postaakin".

Näkemiin! Kentällä juhlissa tavataan.

Hauskaa kesää osatovereille toivoo, — Mestarin Sanna.

Montrealin uutisia

Häät Rymättylässä, kuten on jo mainittu, vietetään osaston näyttämöllä t.k. 22 p. kello puoli yhdeksän illalla. Muistakaapa nyt tulla katsomaan näitä häitä, neljässä näytöksessä lauluineen ja tansseineen.

Suuret kenttäjuhlat tulee olemaan osaston kentällä t.k. 29 p. Ohjelmassa tulee olemaan ensinnäkin urheilua, joka alkaa kello 11 aamupäivällä ja sitten pidetään pieni päiväliskoma, jonka jälkeen alkaa henkinen ohjelma, nimittäin lauluja, puheitä, kuplettia ja kilpalaulua ja kello neljän jälkeen tullaan esittämään juhlien päänumero kappale "Vekkulin fregatti" kahdessa näytöksessä. Kappale Vekkulin fregatti tulee lisäämään juhlien arvoa, sillä kappale on yksi näytelmäliittomme parhaita tuloksia, jota ei ole vielä esitelty, koska se on juuri laskettu ulos. Muistakaapa, kaikki osaston juhlia.

Propagandaa. Aina lisääntyvillä keksinnoilla myöskin voidaan järjestää kapitalistisissa maissa heidän luokkansa propagandavälineitä. Viimeinen sellainen tilaisuus oli meillä Montrealissa Canadan Pacificin rautatieasemalla vastaanotto, missä monta tuhattä henkilöä voi olla kuulustelemassa yhdellä kerralla. Radion avulla oli järjestetty puhetilaisuus, minne etenkin liikkeen suuri palveluskunta oli käsketty kuulemaan, joten saivat muutaman minutin "loman" tällä tavalla olemalla kuulemassa puhetta aseman odotushuoneessa. Odotushuone olikin täynnä yleisöä, mutta kaikista merkeistä päättäen muodostui suurin osa joukosta liikkeen palveluskunnasta. Koska työväestölle annetaan tilaisuudet tällä tavalla kapitalistisissa maissa tehdä propagandaa oman luokkansa valistamiseksi —?

Huugo Ylimäki, joka sairastui jo kolmatta kuukautta sitten tuberkuloosiin, on nyt saatu keuhkotautiparantolaan lähelle Montrealia. Martta Rutanen S. J. osaston valitseman komitean puolesta ajoi väsymättä asiaa kaupungin eri virastoissa niinkauan, että sai hänet sairaalaan, saamaan kunnollista lääkärin hoitoa, jota ei ensin tahdottu kaupungin puolesta antaa. Kerättyjä varoja, joita on kerätty osaston järjestämän keräyksen kautta, on tähän asti saatu $39.00, josta on osa jo käytetty lääkäreille y.m. kustannuksiinsa ja osa annettu hänelle mukaan sairaalaan. Kiitos kaikille lahjoittajille ja myös niille jotka ovat toimineet hänen puolestaan. — J. S.

Kivikoski, Ont.

Raportti Kivikosken ja Tarmolan unio-osaston kokouksesta joka pidettiin 8 p. kesäkuuta 1930. Kokouksessa oli läsnä 10 täysin maksanutta union jäsentä. Puheenjohtajana toimi Paul Laiti ja kirjurina osaston sihteeri. Sanomalehtiraporteriksi valittiin osaston sihteeri. Luettiin ehdotus työjärjestykseksi, joka hyväksyttiin. Jäsenkorttien tarkastajiksi valittiin Paavo Saari ja Paavo Väänänen. Luettiin edellisen kokouksen pöytäkirja, joka hyväksyttiin.

Kuultiin tov. Paul Laitin suullinen raportti Lapin joen uittotyömaalla käynnistään, hän ei sanonut voineensa saada kokousta järjestettyä. Raportti hyväksyttiin.

Kuultiin Eiboo joen uittotyömaan järjestäjän tov. Oskari Väätäisen suullinen raportti. Hän kertoi saaneensa kokoon mainitun työmaan työläiset, on valittu kämppäkomitea sekä vaadittu uittoyhtiöltä vapaata ruokaa rokuliajalta, jonka vaatimuksen isännistö hyväksyikin, vaan ei tullut vaadittua kirjallista sopimusta. Joskin isännistö on noudattanut tehtyä sopimusta, niin kokous päätti, että vastaisuudessa on ehdottomasti vaadittava kirjalliset sopimukset. Keskustelun yhteydessä antoi sihteeri A. Savolainen suullisen raportin Haagon joen uittotyömaan järjestelystä, sekä tehdyistä vaatimuksista. Molemmat raportit hyväksyttiin.

Kämppäkokousten pöytäkirjat päätettiin tallettaa unio-osaston arkistoon.

Kuultiin tov. Paavo Saaren suullinen raportti Sunday joen uittotyöläisten toiminnasta, kertoi tehdyn palkankoroituksen sekä rokullajalta vapaaruoka-vaatimukset, joita vaatimuksia ei isännistö hyväksynyt, jonka vuoksi oltiin pakoitettuja lakon avulla viemään vaatimuksemme läpi. Kuten tunnettua ei työnteettäjät ruvenneet neuvotteluun, vaan turvautuivat rikkurivoimalla viemään töitä päätökseen, emmekä onnistuneet saamaan rikkureita vedettyä pois, jonka vuoksi täytyi lakko lopettaa työläisten häviöllä. Raportti hyväksyttiin. Aslasta sukeutuneen keskustelun perusteella todettiin, että vaikka lakko ei tuottanut aineellisia etuja työläisille, niin ei siitä silti ole ollut vahinkoakaan ja että lakolla saatiin ainakin periaatteellinen voitto. Tulihan lakon yhteydessä paljastettua 2 entistä japparia, jotka ovat suurisulsesti kerskuneet solidarisuudellaan työväen liikettä kohtaan. Mainituksi tulkoon, että he molemmta ovat olleet jäseninä työväen järjestöissä joitakin vuosia sitten, ja nyt he pienistä juudaspenningeistä olivat valmiit myymään itsensä likaisen rikkurlarmeijan johtajiksi. Tämä osostaa sitä, että ne henkilöt jotka tahtovat hyötyä työläisten työstä, ovat työväen liikkeelle suopeamielisiä niin kauan kun se ei ole heidän eduilleen vastakkainen. Ylläoleva esimerkki osattaa selvästi, että japparien solitaarisuuteen ei ole luottamista. Kilpailkaa siis japparit myllyparoonien luottamuksesta!

Luettiin tov. E. Tuomaalan lähettämä kirje 23 päivältä toukokuuta 1930, samoin luettiin Port Arthurin unio-osaston pöytäkirja 18 päivältä toukokuuta, jossa kehoitetaan eroittamaan Sunday-joen lakon aikana rikkureina työskennelleet, union jäsenet jäsenyydestä. Kckous päätti, että rikkureina toimineet työläset tullaan ehdottomasti erottamaan unionjäsenyydestä.

Luettiin L. and A.W.I.U. of Canadan julistus, koskeva rahavarojen hankkimista union järjestämistyön hyväksi, jonka johdosta päätettiin pitää ohjelmailtama Tarmolan haalilla 21 p. t.k. klo 9.

Huvien ohjaajaksi valittiin A.Savolainen, ovitikettien myyjäksi P. Lääperi ja Erkki Haara, näytöskappaleen hommaa Oskar Väätäinen ja Paul Laiti, soittajan hommaa P. Laiti. Puhujan hommaaminen ja ilmoituksesta huolehtiminen jätettiin A. Savolaisen huoleksi. Ovirahaa päätettiin perlä 25 senttiä hengeltä.

Valittiin huvitoimikunta, johon tulivat: P. Lääperi, Arthur Rosengren, Aatu Pitkänen, Erkki Haara ja Martti Pitkänen.

Luettiin tov. E. Tuomaalan kirje 5 p:ltä toukokuuta 1930 koskien tanssi-iltamien pitoa Kiykosken S.J. haalissa, jotka päätettiin järjestää torstai-illoiksi alkavaksi klo 9 i.p. Soittajat hommaa ja ovitiketit myyppi Paul Laiti. Ilmoituksesta huolehtii A. Savolainen, järjestysmiehinä toimii jokainen union jäsen kohdaltaan.

Luettiin tov. E. Tuomaalan lähettämä kirje, jossa ilmoitetaan, että on perustettu toverien Rosvallin ja Voutilaisen nimellä kiertävä lainakirjasto. Voutilaisen kirjat päätettiin luovuttaa mainittuun kirjastoon, kirjojen hinnan maksaa Tarmolan ja Kivikosken unio-osasto, valittiin 2 miestä arvostelemaan kirjojen kohtuullinen hinta, valituiksi tulivat Martti Pitkänen ja Erkki Haara.

Samassa kirjeessä pyydettiin kysymään Kivikosken haalia unio-osaston kesäjuhlien pitoa varten, jotka pidettäisiin 3 päivänä elokuuta. Haali valtuutettiin kysymään A. Savolainen. Jos haali saadaan ja suomalaisten järjestöjen piirikomiealta vuoro, niin päätettiin mainitut juhlat pitää.

Otettiin käsiteltäväksi "Metsätyöläisen" postissa viipyminen, jonka johdosta päätettiin, että vastaisuudessa tilataan "Metsätyölainen" union piiritoimikunnan välityksellä.

Toverit! Viekäämme tehdyt päätökset täytäntöön, siten lujittaen ja tukien uniomme järjestämistyötä, että se volpi entistä tehokkaammin tapella elinehtojemme puolesta, yhdistyneitä myllyparooneja ja jappareita vastaan.

Toveritervehdyksin — Adolf Savolainen.

Long Lake, Ont.

Juhlat tulee.

Me Pitkänjärven työn raskaan raatajat, haastamme kaikkia työläistovereita tämän kesäkuun 22 p. tänne Pitkällejärvelle katsomaan ja ihmettelemään tämän aaltoilemista. Ei ainoastaan järvi aaltoile, vaan kuivat kalliotkin ovat muutelleet, koskapa se kuuluisa Purolan mäkikin on siirtynyt aivan järven rantapenkalle, ainakin sen asujat ovat nyt ihan järveen tipahtamassa. Niin, ja se osastomme talo meinaa hypätä pois sieltä Lapuan takaa tänne omalle lotilleen, niin siinäkin on arvosteleminsta, että onko se nyt oikealla paikalla — sivullisen silmällä katsoen. Ja sitte se Arvi Mäkisen uusi sauna, sen saa ulkoa nähdä rahatta ja hinnatta, vaan sisälle jos haluaa nähdä, niin siitä menee senttejä, sillä samalla saa kuumaa höyryä reumatismiseen raatoonsa. Paljon on siis nähtävää ja kuultavaa. Sekin saapasvarsi orkesteri on tilattu, että kuulemme miltä se näin järven hengessä kuuluu. Sitten kello 5 siirtyy soittajat haalille, jossa on tanssihaluisilla tilaisuus silitellä lattiaa kello puoli yhdeksään, jolloin aletaan kappaleen esitys. Kappale, se on oikea kuuman ilman kappale, ei mikään itkun tiristys, vaan repäisevä riemu on ylinnä sen sisällössä. Juhlavieraat otamme vastaan kello 10 omalla urheilukentällä kalamojakan tervehtäissä suloiselta tuoksullaan jokaisen juhlavieraan. Mojakka on kaloista laitettu eikä perunoista.

Siispä tervetuloa ympäristöläiset — torontolaiset on jo täällä.

Kalamojakan syönti alkaa kello 1. ja kestää niin kauan kun loppuu. Henkinen ohjelma kello 2: puhe, toveri B. Tenhunen, laulua Wili Lintunen, runo Uno Rönni, laulua Anna ja Sylvi Mäki, joukkolausuntoa y. m.

Illalla siirrytään haaliin kello 5, jossa alkaa yleinen tanssi Martinpellon orkesterin säestyksellä. Klo 9:n alkaa ohjelma: runo, toveritar Ellen Brand, kappale "Kun hätä on suurin", 2-näytöksessä. Sisäänpääsy illalla 40 senttiä.

Siis tervetuloa likeltä ja kaukaa.

Juhlatoimikunta.

TYÖVÄEN URHEILU

Toronton Yrityksen naisvoimistelijain vierailumatkasta

Viime sunnuntain aikaan olivat Toronton Yrityksen naisvoimistelijat vierailumatkalla täällä Keski-Ontariossa, esiintyen Sudburyssa ja Long Lakella. Vaikka kaunis sää oli huokutellutkin paljon yleisöä pois kaupungin pölyisestä ilmapiiristä, oli sentään lauantai-iltana Liberty-haalille kerääntynyt noin neljäänsataan nouseva yleisö seuraamaan vierailijoiden esityksiä. Erikoista huomiota herätti yleisöstä puhuttaessä se, että naisia oli verrattain vähän tilaisuuden merkitykseen nähden.

Aluksi näkemämme perusteella voimme sanoa, että Yrityksen naisvoimistelijat ovat melkoisen korkealla tasolla voimistelun alalla. Ei kai liene Canadan suomalaisten keskuudessa toista naisjoukkuetta, joka heidät voisi "piitata". Puhutaan kylläkin, että Timminsin Ilon joukkue on mainio, mutta emmehän sitä voi tälläkertaa verrata, kun emme ole olleet tilaisuudessa sen esityksiä seuraamaan. (Mainitun joukkueen muuten pitäisi tulla pikapuoliin Sudburyyn vierailulle). Sudburyssa on tosin naisetkin harrastaneet voimistelua, mutta niin pitkälle ei täällä vielä ole päästy kuin Yrityksen tytöt, vaikka ei Kisan naisetkaan huonoimmin ole esiintyneet.

Vierailijoiden ohjelmassa oli voimistelu huomattavampana puolena. Alkumarssi oli hyvin harjoiteltu ja meni lävitse melkoisen puhtaasti. Samaa voi sanoa muistakin esityksistä. Parhain oli valiojoukon esitys, vaikkakin muutamissa paikoissa oli huomattavissa epäpuhtauksia suorituksissa. Kirvesvoimistelu oli hyvä nähtävyys ja suoritettiin melkoisen puhtaasti. Mustalaistanssi oli toistettava ja pilavoimistelu herätti ansaittua iloisuutta.

Tervetuloa toistenkin Keski-Ontarioon!

Kilpailukutsu

Ainoastaan täten kutsumme kaikkia C.T.U.L:n alaisia seuroja jäsentensä kautta osallistumaan kahsallisiin yleisurheilukilpailuihin, jotka asianomaisella luvalla järjestämme Timminsissä tulevan heinäkuun 6 päivä, alkaen kello yksi iltapäivällä. Runsasta osanottoa toivoen merkitsemme työläisurheiluterveisin:

Timminsin v.- ja u.-seura Ilo
N. Leppä W. Valenius
p.-johtaja. sihteeri.

Kilpailuohjelma:

Miesten sarjakilpailut: Pikajuoksusarja 60 ja 100 m. Heittosarja: kuulantyöntö, keihään- ja kiekonheitot.

Hyppysarja: pituus, korkeus ja kolmiloikka.

Yleinen 5,000 m. juoksu.

Naisille 4-ottelu (60 m. juoksu, korkeushyppy, pituushyppy, kelhäänheitto).

Pojille alle 16 v. 4-ottelu (aivan samat lajit kuin naisilla).

Tytöt alle 16 v. 3-ottelu (60 m. juoksu, pituushyppy, korkeushyppy).

Näissä kilpailuissa myöskin juostaan Pohjois-Ontarion välinen viestinjuoksu, 4x400 m. Puolustajana South Porcupinen "Viesti".

Määräyksiä: voimassaolevia sääntöjä noudatetaan. Palkintoina jaetaan kunniakirjoja. Jokalsessa sarjassa jaetaan niitä kolme kappaletta, paitsi 5,000 m. juoksussa jaetaan 4, jos on kuusi tai enemmän osanottajaa. Osanottoilmoitukset on tehtävä heinäkuun kolmänteen päivään mennessä. Vieraspaikkakuntalaisille, jotka ovat ilmoitetut kilpailuihin ennen määräajan umpeenmenoa, varaamme vapaan asunnon. Osanottoilmoitukset on tehtävä osoitteella:

W. Valenius,
Box 1121.
Timmins, Ont.

Uutispoimintoja

Ensi perjantaina alkavat sitten Soossa ne Vesan toimeenpanemat painikilpailut. Sudburysta kaiketi lähtee poikia sinne ainakin yksi autolastillinen, jollei enemmänkin. Tämän kirjoittaja ei vielä ole saanut tietoonsa, kuinka paljon Kisa on päättänyt lähettää. Toivomme vain, että kilpailuista muodostuu soolaisille oikein näkemisen arvoiset.

* * *

Olimme viime sunnuntaina Beaver Lakella urheilujuhlilla. Väkeä ei ollut oikeinkaan paljon, enempää kuin urheiluihinkaan olisi kovin huomattava osanotto ollut. Päivän jännitysnumero oli luonnollisesti 4x1,500 m:n viestinjuoksu. Kilpailu olikin niin kireä, että tämän kirjoittajakin innostui lyömään Laineen Lassin kanssa vetoa tuloksesta. En halua sanoa kuka vedon voitti, ettei Lassi syyttäisi kehumisesta. Kilpailuun otti osaa Kisan ja Jehun joukkueet, molemmat juosten matkan alle entisen ennätyksen. Kisalaiset voittivat.

Heinäkuun 11 ja 12 Sudburyssa taasen suur... set painikilpailut, joihin... nee osanottajia ... nan. Osanotto pitäisi ... pailuihin noustakin suu... yksin Kisa toimeenpanev... na kykenee asettamaan... jos tarkkaan poikansa ... siinä kolmeenkymmene... van kaartin, ehkäpä vielä... män. Pidetäännän nämä... mielessä.

*

Toronton Yrityksen nais... lijat olivat viime sunnu... kaan vierailulla Keski-O... nim. Sudburyssa ja Lo... Hyvin ne tytöt esiint... eikä tulokset kaiketi ... kaan olleet aivan no... Sudburyssa oli arvioita... nä kolmen ja puolen t... dan korvilla. Long La... sataan.

*

Sudburyn Kisalla oli ... kokous, jossa hyväksyt... uusia jäseniä oikein ro... lisessä ja tämän edelli... uksessa hyväksyttyjen ... on yhteensä 49. Se on ... noa se! Tietenkin va... edelleenkin.

*

Myöskin Kisan edell... kokouksessa keskustelt... tin kisoihin osanotosta ... Aikaisemmin oli tehty ... oteta osaa, koska main... soihin on osanotto avo... variurheilijoillekin. K... kunnalta oli kuitenkin ... kirjelmä, jossa luvataa... porvariurheilijoita kos... ja niinollen Kisa päätti ... osallistua.

*

Osanotto Canadasta ... nittuihin kisoihin kaike... tuu melkoisen hyväks... ronton Yrityksellä on ... kokous, jossa päätetä... sinne lähettämisestä. ... tavaa on, että torontola... osallistumaan. Toivomm... tä yhdysvaltalaiset ... noudattavat sitten ... periaatetta ja kun Can... meenpannaan samansuu... sat, olisivat valmiit ... miehiään ja naisiaan tä...

Moskovan "Ta... ka"-vankila

Kaikkien maiden so... raatit koettavat tehdä ... porvarillisten maiden ... hirvittävien olosuhteiden ... misen vaikutteen, ju... tunnetun menshevikin ... witschin kirjoittaman ... Neuvostoliiton vankila-olo... Me muistutamme kuiten... erikoisesti Yhdysvaltain v... vallitsevaa tilannetta, mi... tui kaamealla tavalla Col... O. vankilapalossa, Suur-... vankiloissa tapahtuvista ... pieksämisistä, Balkanin m... vittävästä vankilakomenn... kä paljastui ei ainoastaa... kommunistijuttujen, vaan ... kansallisten johtajan M... jutun yhteydessä.

Seuraavassa Moskovas... sa kirjeessä kuvataan v... netta Neuvostoliitossa. S... sen pääasiallisemman er... on Neuvostoliiton ja kap... maiden vankilahallitukse...

* * *

Kello 6 aamulla. Voi... lon kilahdus kuuluu käy... rättäen Tangankan asu... mitetaan aamutarkastu... puhdistus, peseminen. T... tuodaan sisälle, kopit a...

Kello 8 aloitetaan t... painon, kenkä-, metalli-... päverstaitten ovet avata... git tulevat sisälle. T... laskee heidät ja sitten ... työt. He tekevät työtä ... teentoista ja sitten he ... kello yhteen. Kello yhdes... kentelevät kello viiteen.

Mitä 1914–1918 verileikki maksoi ihmiskunnalle

(Jatkoa)

Maapallon ekvaattori (päiväntasaaja) on 4,000 penikulmaa pitkä ja (Kravun ja Kauriin) kääntöpiirit 3,679 penikulmaa. Ruumisarkut siis muodostaisivat melkein vyön maapallon ympäri jommankumman kääntöpiirin kohdalla.

Vapaudelle Olevat Tilivelat Maksettavat!

Asiamiehillemme sekä liiketuttavillemme on lähetetty tiliote heidän Vapaudelle olevasta velasta. Vapaus on tällähetkellä hyvin ahtaalla käteisestä rahasta, joten olisimme hyvin kiitolliset, jos asiamiehet ja liiketuttavamme voisivat suorittaa tilivelkansa ennen kesäk loppua, jolloin tehdään puolenvuoden tilipäätös. Tämä ei ole tavallinen luodollinen huomautus, vaan raha-ahdingosta johtunut pyyntö.

Jäämme varttomaan suorituksia, *ennen kesäk loppua.*

LIIKKEENNHOITAJA.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kka=

39 20

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta aikavalta sadalta dollarilta.

Lähetykset $500.00 ja siitä ylöspäin, huolimatta summan suuruudesta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.

Tiedustakaa pitettiasioitta

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, On.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

linen kahdeksan tunnin työpäivä! Sellaisissa liikkeissä, missä vaatteet, likaantuvat, varataan heille erikoinen työpuku. Vankien palkka on 30 ruplaa kuussa (yli 15 dollaria). Vangit eivät kuitenkaan saa palkkaansa rahassa, vaan bondeissa, jotka he voivat varastopuolella vaihtaa ruokaan, tupakkaan ja mihin vain haluavat. Mutta näitä bondeja ei anneta koko palkan edestä. Vangit on jaettu kolmeen luokkaan. Alimmassa luokassa olevat saavat 25 pros. palkastaan bondeina, keskiluokka 50% ja ylin luokka 75%. Loppu maksetaan niin sanottuna "rauta-rahastona", mikä annetaan vangille heidän vankilasta poistuessaan.

Sen jälkeen kun tuomio on vahvistettu ja vanki tulee vankilaan, asetetaan hänet alimpaan luokkaan, missä hänen tulee olla neljäs osa koko tuomion määräämästä ajasta. Sitten hänet siirretään keskimäiseen luokkaan. Keskimäisessä ja ylimmässä luokassa on hänellä erikoisvapauksia: keskimäisessä luokassa hän saa 7 ja korkeimmassa luokassa 14 lomapäivää.

Vankilasäännöt sallivat alimmassa luokassa olevien vankien ottaa vieraita vastaan kerran kahdessa viikossa, keskiluokassa kerran viikossa ja korkeimmassa luokassa kahdesti viikossa. Vankilan johtaja määrää ajan, minkä vieras saa olla vankilassa. Tangankassa on sääntönä 15 minuuttia, Sokolniki-rajonin vankilassa puoli tuntia. Korkeimman luokan vangeilla on oikeus tunnin vierailuun ja vieras saa istua vangin luona.

Vangit, joita ei ole vielä tuomittu, vaan ovat tutkintovankilassa, saavat ottaa vieraita vastaan ainoastaan tutkintotuomarin luvalla.

Tugankan vankila muodostuu punaisista tiilistä valmistetuista rakennuksista ja on korkean muurin ympäröimänä. Ikkunoissa on ristikot. (Muissa Moskovan vankiloissa ei ole ristikoita ikkunoissa.)

Yhdessä rakennuksessa on yleinen huone ja sairaala; toisessa on kopit ja karanteeni.

Jokaisen uuden vangin — ennenkuin hänet viedään koppiinsa — täytyy ottaa kylpy ja olla karanteenissa. Lääkäri tarkastaa hänet ja sen jälkeen täytyy hänen olla 10—14 päivää karanteenissa. Sitten hänet tarkastetaan uudelleen ja jos ei toisen lääkärintarkastuksen jälkeen havaita mitään tautia, muutetaan hänet päärakennukseen.

Kopit on rakennettu 3—4 vankia varten; ainoastaan tutkintovankilassa olevia vankeja pidetään yksityisissä kopeissa. Vuoteilla on tyynyt, peitot ja matrassit. Pesuhuone on myöskin, missä vangit voivat pestä ja he saavat käydä pesuhuoneessa useamman kerran päivässä. Ei ole mitään astioita, mitkä ovat kapitalistisen maiden vankiloiden tavallisena tunnusmerkkinä. Sähkövalo palaa kello 11 yöllä, yksi tai kaksi tuntia myöhempään kuin iltatarkastus on suoritettu.

Vankien ruoka on ravitsevaa ja sitä on riittävästi. Päivittäinen leipä-osuus on 600 grammaa. Puoliseksi on kaalisoppaa lihan kanssa, "casha"-puuroa ja perunoita. Koska kerran kaikki vangit tekevät työtä, voivat he ostaa rahallaan sokeria, valkoista leipää, tupakkaa, kannutettuja ruokia y. m. osuuskaupan liikkeiden hinnoilla.

Tangankan vangit ovat muodostaneet myöskin "tuotannon etujoukon" ja ottavat osaa punaiseen kilpailuun tehdastyöläisten kanssa. He ovat muodostaneet sosialistista kilpailua koskevia sopimuksia toisten vankiloiden asukkaiden kanssa. Tästä johtuu se, että vangit eivät tunne olevansa moraalisesti eristettyjä yhteiskunnallisesta elämästä. Heistä tuntuu siltä, että he ottavat osaa kaikkiin yhteiskunnallisen elämän tapahtumiin. Tämä koskee luonnollisestikin ainoastaan työväenluokasta tuleviin vankeihin. Nepmanni, joka on vankilassa siksi, että hän on pettänyt valtiota salaamalla tulonsa, maksamatta verojaan tai joka on tehnyt jonkun muunlaisen rikoksen yhteiskuntaa vastaan, proletaarisen valtion taloudellisen elämän loiseläjät — näitä ihmisiä ei voida parantaa, heitä rangaistaan. Ainoastaan sellaisia ihmisiä, jotka ovat rikkoneet neuvostolakeja useista muista eri rikoksista, sellaisia ihmisiä koettaa Neuvostovaltio parantaa ja kasvattaa tulemaan hyviksi Neuvostoliiton kansalaisiksi.

Seuraava on esimerkkinä tuotannollisen ja kasvatustyön käytännöllisyydestä, mitä toteutetaan vankilahallintojen taholta: Tangankassa oli kaksi varasta. Toinen näistä oli ollut vankilassa jo useita kertoja. Molemmat tulivat vankilaan lukutaidottomina. Mitä tapahtui? Toinen työskenteli metallityöläisenä, toinen kirjaltajana. Molemmat ottivat osaa moniin opiskelukerhoihin. Vankilahallinto vapautti heidät jonkun ajan kuluttua ja suositteli heitä työläisten yliopistolle. Nyt he kuuluvat Bucharinin työläisten yliopiston parhaiden oppilaiden joukkoon.

Kasvatus- ja harjoitustyö on Tangankassa erikoisen hyvin järjestetty. Vangeilla on kaunis, iso seurusteluhuone, missä on tilaa noin 700 vangille. Se laitettiin viime vuonna entisen vanhan vankila kirkon tilalle. Valtio on antanut 30,000 ruplaa sen kuntoonpanemista varten. Siinä on iso näyttämö, sekä yleensä kaikki mitä kuuluu oikeeseen teatteriin. Valistus- ja opetustyö on klupin hallinnon erikoistehtävä; kaikki työ toteutetaan vangeista muodostetun "valistuskomitean" avustuksen alaisena. Vangeille annetaan oppitunteja ruumiillisessa sivistyksessä, urheilussa, heillä on oma tatteellinen näytelmäseuransa, musikaalisessa harjoittelussa, terveysopissa, kirjanpidossa ja kuorolaulussa. Jotkut vangit toimivat opettajina. Näiden lisäksi on vankilassa vielä muitakin kouluja, sekä lukutaidottomia, että luku- ja kirjoitustaitoisiakin varten, sellaisia varten, joilla ei ole paljon muita tietoja; heille annetaan oppikursseja poliittisella alalla, harjoittelukursseja itseopiskelua varten kirjeenvaihdon avulla, taloudellisia opintoja, maanviljelysalalle harjoittelua, ja kaksi tehdaskoulua, toinen metallityön ja toinen kenkäteollisuuden alalle.

Sen jälkeen kun vangit ovat lopettaneet koulunsa tai oppikurssinsa, tutkii Moskovan valistuskomitea heidät ja antaa heille todistukset.

Joka kuukausi annetaan vankilassa noin 12 liikkuvakuva-esitystä (maaliskuussa annettiin 20), vangit asettavat näyttämölle kaksi näytelmää ja huomatut taiteilijat, jotka ovat vapaaehtoisesti antautuneet vankilain huoltotyöhön, antavat kaksi konserttia kuukaudessa. Seinälehti valmistetaan kaksi kertaa kuukaudessa. Toimitusneuvosto muodostuu vankien yleisessä kokouksessa valituista vangeista, aivan samoin kuin valistus- sekä kaikki muutkin komiteat, jotka vangit itse valitsevat. Kaikkina muina päivinä, paitsi kylpypäivinä, pääsevät vangit yhdeksi tunniksi kävelemään.

Tällä tavoin Tangankan asukkaat elävät, työtä tehden ja oppien. Eristetystä asemastaan huolimatta he tuntevat olevansa osa yhteiskunnasta, eikä rautaiset portit, ovella olevat vartijat ja korkea aita eroita heitä ulkona olevasta maailmasta. Neuvostoliitossa on muitakin vankiloita, n. k. "avonaisia vankiloita", työsiirtoloita, mitkä voivat tuoda esiin vieläkin lukuisampia piirteitä. Näistä kerrotaan toisella kertaa.

Tavaravajaus	188
Vapaaeht. sota-avustukset	4,2
Puolueettomien vahingot	7,3
Puolueettomuuden "säilyttäminen"	6,5
Summa	359

Koko maailma maksoi näin ollen 1,449 miljaardia sodan alttarille.

Kapitalistiset ryövärit uhrasivat näinollen lähes 4 pros. kootuista maailmanrikkauksista maailmansotaan

Hicks Universalatlaksen (1924) mukaan tekivät maailman rikkaudet 1914 rahassa 4,000 miljaardia, s.t.s. 4,000,000 miljoonaa. Miljaardi on näet 1,000 miljoonaa. Näemme siis, että kapitalistit tuhlasivat maailmansotaan 1,449,000 miljoonaa kruunua (noin 365,000 miljoonaa doll.) niistä arvoista, jotka sen tuotantokoneistossa raatava orjaluokka, työväestö ja talonpojat, olivat raskaalla työllänsä koonneet.

Tällaiset ovat kapitalismin todelliset bandiittikasvot!

Ymmärrämmekö me mitä nämä vahingot merkitsevät ihmiskunnalle? Jos elinkustannukset lasketaan kohtuullisten työläisen tulojen mukaan vuodessa, ja kun tiedetään, että maapallon asukasluku v. 1914 oli 1,400 miljoonaa, merkitsevät ne sitä

että maapallon kaikki ihmiset olisivat voineet vuoden ajan elää nällä pääomilla, jotka kapitalistit tuhlasivat maailmansotaan.

Tällainen on kapitalistinen järjestelmä. Järjestelmä, jota jatkuvasti ylläpidetään "ihmisyyden", "oikeuden", "laillisen yhteiskuntajärjestyksen" y.m. yhtä kauniiden korulauseiden nimessä.

Maailmansota ei ratkaissut kapitalismin perusristiriitoja, eikä edes mikään seuraavakaan imperialistinen sota niitä lopullisesti ratkaise. Maailmansodan jälkeen ovat päinvastoin sekä imperialistisiten valtojen keskinäiset ristiriidat että porvariston ja työtätekevän luokan väliset luokkasuhteet jokaisessa kapitalistisessa maassa mitä terävimmin kärjistyneet.

Ihmiskunta on uuden maailmansodan ovella

Asioita vähemmän seuranneet voivat kuvitella, että puheet sodan vaarasta ollisivat jotakin kommunistista "pirujen seinälle maalaamista", sillä puhutaanhan yhtä mittaa rauhasta, sodankieltosopimuksista, kansainvälisestä oikeudesta, kansainliitosta ja konferensseista.

Sodan vaara kuitenkin ilmenee joka päivä havaittavasta kansainvälisen valtiollisen tilanteen kärjistymisestä, mikä aiheutuu yhä terävämmäksi käyvistä imperialististen mahtien välisistä ristiirdosta. Kaikilla rauhan puheilla tämän rinnalla ei ole mitään merkitystä. Ovathan sitä paitsi suurvaltojen asevarustelut jatkuvasti lisääntyneet, murhatekniikka parantunut.

Odottamaton tapaaminen

Kävelin suurkaupungin katuja sinne tänne, aamusta alkain aina ohitse puolen päivän. Mielenkiinnolla tarkastelin porvarillisen yhteiskunnan keväisin elpyvää rakennuskautta. Vaaniva katseeni etsi myös, jos näkisin jotain "hajottavaa" olevan näkyvissä. Molemmissa tapauksissa olisin antanut käsivarttni kaupaksi yhtähyvällä omallatunnolla. Mieluummin vielä jälkimäisessä tapauksessa, sillä minun mielestäni ei tämänlaista yhteiskuntaa tarvitse enään rakentaa, vaan päinvastoin hajoittaa. Siksi työnantaja olisi hyötynyt työtehostani, saadessaan minut kohdistamaan raivoni jotain purettavaa vanhaa rakennusta kohtaan, sillä olisin sitä tehnyt suuremmalla mielenkiinnolla kuin avustanut uutta nousemaan pystyyn.

Niin, missä näin vähänkin epäiltävää liikettä, mikä poikkesi tavallisesta katuliikenteestä, olin minäkin mukana katselemassa näitä onnellisia, jotka saivat tehdä kovalla kiireellä näitä "liikkeitä". Ja eipä minulta puuttunut myöskään rohkeutta kysäistä sitä hommaa mistä arvelin miehen puuttuvan. Muistin savon-ukon neuvon pojalleen, jonka hän antoi tämän lähtiessä kaupungiin työnhakuun. Ukko oli antanut viimeisen evästyksen jotenkin näin: — Poekani, nyt kun sinä meet sinne suureen kaaputtiin, niin jos et satu parempoo hommoo rehvoomaan, niin kerkiippä vaekka muuroomaan...

Niin olin minäkin mielessäni vaikka mikäkin ammattimies jos paikalle sattuu, mutta ihmeekseni kuulin jokapaikassa, ettei miehiä puuttunut mistään, vaan oli heitä liikaakin, joten tämä neuvo ei tepsinyt täällä vieraalla maalla, vai johtuiko siitä, ettei se ollut minulle henkilökohtaisesti annettu, vaan yritin kyntää toisen vasikalla.

Iltapäivällä aloin tuntea ihmeellistä raukeutta jäsenissäni, etenkin tämä raukeus kohdistui alaraajoihin, jotka alkoivat tuntua raskailta. Ensin ajattelin sen johtuvan raskaista "ropesseista" jotka olivat jaloissani, vaan vähitellen tämä suloisuus alkoi tuntumaan vatsassani, joka päinvastoin tuntui köykäiseltä. Ihmettelin tätä probleemia ja koetin sitä ratkaista. Tein johtopäätöksiä moneen suuntaan koettaissani ratkaista tätä ristiriitaa. Ajattelin — miksi jalat pettävät, kun yläruumiissa ei ole liikakuormitusta, toisin sanoen, ei ole yläruumista olemassakaan, pientä päätä lukuun ottamatta...

Hetken perästä löysin itseni kymmenen-sentin "mojakkasapan" edessä seisomassa. Useampaan kertaan koettelin taskujani, joista en löytänyt muuta merkkiä entisestä hyvinvoinnista, kuin vanhan raitiotievaunu-vaihtopiljetin, jonka vieläkin sinne työnsin takaisin, vaistomaisesti entiseen totuttuun tapaan kiristin vyötä solmunvälin tiukemmalle. Olin juuri aikeissa kerätä tarmoni yhteen pisteeseen, saadakseni "alkustartin" raskaille jaloilleni, päästä lähteneen sytytyksen avulla ilman ruumiin välitystä, kun kuulin tutun äänen, joka sanoi:

— Terve toveri! Vieläpä sinutkin näkee hengissä.

Vilkaisin sivulleni. Näin entisen kulkijatoverini, jota en ollut tavannut pariin vuoteen.

— Mikäpä minut kuluttaisi pois maailmasta, ei edes hivuttava nälkäkään, vastasin hänelle.

— Mistä sinä olet tulossa? kysäisi hän uudelleen.

— Tulin viimeksi tuolta "mojakkasapasta", jossa juuri piisin poskeeni sellaisen lihamojakan, että kestää sulattaa kaksikymmentäneljä tuntia. Höystin sen vielä suolalla ja pippurilla, etten tarvitse muuta kuin vettä lisätä kuin vanhaan fordiin", kerroin hänelle.

Hän näkyi epäilevän juttuani, vaan minä poistin viimeisenkin epäilyksen häneltä. Arvasin hänen nähneen vyöni kiristyksen, siksi sanoin hänelle äkkiä:

— Kaipa näit kuinka löysäsin vyötäni ulos tullessa?

— Ajattelin vain, että vielä käyt samaa tapaa kuin ennen yhdessä käytettiin kun ruokavälit kävivät liian pitkiksi. Mutta sittenhän voimme mennä kahville, sillä arvattavasti sinua alkaa janottamaan se suolainen mojakka. Näetkös minulla on vielä tällä kertaa hiukan maantekevää jälellä. Vakuudeksi hän näytti viiden dollarin rahaa minulle.

Tämä tuntui minusta uskomattomalta, että hänellä on tähän vuoden aikaan rahaa, sillä olin ollut varma, että hän on tyhjä kuin mikä näkin, siksi mutisin hänelle huonosta onnestani, joka pysyy aina muuttumatta. Olin kuitenkin paljastanut itseni, siksi hän vielä sanoi kiusotellen:

— Minä vielä epäilen sitä soppaa...

— Älä keitä sitä enempää, onhan ihminen erehtyväinen, keskeytin hänet.

Kävelimme ruokalaan kahvilan asemasta. Kun olin viimeisen palan nielaissut, tunsin kuin olisin ollut nousuhumalassa. Vilkkaasti heittelin hänelle kysymyksiä, joten hän alkoi kertomaan itsestään:

— Viimeksi kun erosimme, satuin saaman työmaan, jossa sain olla toista vuotta yhtä mittaa. Sairastuin sen jälkeen ja päätin mennä Suomeen itseäni parantamaan. Olin siellä jonkun kuukauden, kunnes lähdin takaisin. Lääkärit sanoivat vaivani olevan vatsakataria. Minä arvelen, että se johtui siitä, kun sain säännöllisesti syödä joka päivä niin pitkän aikaa.

— Keroppa nyt jotain kuulumisia Suomesta, keskeytin hänet.

— Huono on aika työläisillä sielläkin. Tuhansia työttömiä joka paikassa, nälkää ja kurjuutta tietysti sen mukaan. Mutta hikoilee siellä porvarikin köyhyydessä. Heillä ei tosin ole nälkä, mutta pyssyistä on kova puute, eikä ole rahaa millä uusia ostetaan. Kunlin ettei siellä ole kuin kolme neljä kivääriä asukasta kohden. Näillä juuri pystytään pitämään yllä "Lapuan lakia" ja taltuttamaan nälkäisiä työläisjoukkoja, vaan mikä tulee eteen, jos sota syttyy, silloin ovat nämä aivan riittämättömät. Voi isänmaa parkaa missä asemassa olet! lopetti hän huokaisten puheensa.

Kaikissa imperialistisissa valtioissa ponnistellaan sellaisten keinojen, keksimiseksi, joilla voitaisiin murhata enemmän ihmisiä kuin maailmansodassa

Kaikkialla seurataan valppaasti "eksaktisten" tieteiden, kemian ja fysiikan kehitystä, että voitaisiin pysyttää "puolustusvoimat" päivän vaatimusten tasalla.

Mitä tämä merkitsee käy selville seuraavasta Glasgowissa Skotlannissa ilmestyvän "Forward"-lehden lausunnosta: "Kemiallisen sodan virasto on keksinyt nesteen, josta kolme tippaa ihmisen iholle pudotettuna voi tuottaa kuoleman: yksi lentokone, kuljettaen kaksi tonnia tätä nestettä, voisi peittää 100 jalkaa leveän ja 7 mailin pituisen alueen yhdellä lennolla, kyeten levittämään kyllin paljon ainetta surmatakseen jokaisen ihmisen tällä alueella." Lehti siteeraa ylläolevan jostakin tulevaa sotaa koskevasta kirjasta, ja jatkaa edelleen: "Ei ole ihmeteltävä, että tunnettu tiedemies ja keksijä Mr. Edison, kun häneltä kysyttiin, onko totta, että koko Lontoon asukkaat voitaisiin surmata kaasulla 12 tunnissa, vastasi: "Ei, tämä ei ole totta; se voitaisiin tehdä kolmessa tunnissa."

Ylläoleva antaa meille aavistuksen siitä, mihin imperialistinen kehitys tulee johtamaan "sivistyneen" maailman. Kansainvälisestä köyhälistöstä ja sen vallankumouksellisesta voimasta riippuu, tuleeko ihmiskunta välttämään tällaisen suunnattoman katastrofin.

— Meidän tulee auttaa sitä! vilkastuin minäkin kertomaan puolestani. Tunsin jäsenissäni entisen tarmon, jonka juuri syöty ruoka oli aikaansaanut. — Meidän täytyy auttaa rahallisesti isänmaatamme, sillä ilman pyssyjä ei se tule toimeen. Heti kun minäkin satun saamaan työpaikan, jossa saisin olla kolme kuukautta yhtämittaa, sitten elän säästämilläni rahoilla yhdeksän kuukauden työttömyyden ohitse, tämän jälkeen luovutan kaiken ylijäämän ilomielellä isänmaalle.

— Tiedän sinun auttavaisen luonteesi, sanoi kaverini. Isänmaallisen tunteen vallassa paiskasimme kättä erojaisiksi toverini jatkaessa:

— Parin vuoden perästä tavataan.

Paul Laakso.

Saksan vallankumouksellinen teatteri

Länsimaissa — Saksassa, Itävallassa, Tshekkoslovakiassa, Amerikassa ja muissa maissa on syntynyt ja joka päivä kasvaa uusi teatteriliike — työläisteatterit. Erikoisen voimakas ja selvä on se Saksassa. Vallankumouksellisten näytelmäpiirien ja itsenäisten teatterin lukumäärä on varsin todistava: 300 näyttelijäryhmää.

Työläis-teatteriliikettä on havaittavissa jo vuodesta 1906 asti. Ensialussa ei teatteriryhmien työ osoita mitään erikoisen itsenäistä suuntaa enempää ohjelmistoon kuin otteisiin, lavastukseen ja näyttelemiseenkään nähden. Vasta v. 1924 huomataan kolme perusryhmää vallankumouksellisine ohjelmistoineen, ja 3 vuoden kuluttua, v. 1927 tapahtuu voimien uudelleenryhmittyminen ja järjestyy neljä uutta ryhmää, jotka taiteellisuuden työnsä peruspyrkimyksenä jättävät tienoheen ja työskentelevät selvästi asetetun tunnuksen pohjalla: "taide on taisteluase."

Uusi yhtymä käsittää 300 näyttelijäryhmää, sisältyen siihen kommunistisen puolueen propagandaryhmät, ja julkaisee aikakauslehteä "Arbeiter-Byne", jonka painosmäärä on 4,000 kappaletta.

Lisäksi vallankumouksellinen ohjelmisto imeytyy jo myös porvarillisten teatterien näyttämöille. Berliinin "Renesanssi" nimisessä teatterissa näytellään nuoren tekijän, Dushinskin, "Työttömät" nimistä näytelmää, "Lokakuun studiossa", näytellään erinomaisesti Hans Mirningin näytelmää "Riililtä" ja Finkelburgin "Amnestiaa". Tekijä, joka on huomattu oikeusalalla toimiva henkilö, kuvaa sitä kaameaa ristiriitaa, mikä on kansan oikeustunnan ja kuolleen lainkirjaimen välillä.

Frankfurtissa näytellään Tretjakovin "Kilju—Kiina"-nimistä näytelmää. Se menee myös Leipzigissä, Hamburgissa, Wienissä ja Mainzissa.

"Junge Schauspieler" (Nuoret näyttelijät") nimisellä ryhmällä on valloitettu asema teatterimaailmassa.

Keskellä vuoden 1928 sesonkia mainehikas Berlinin Lessing-teatteri, joka niin hyvin tuntee berliinläisen yleisön, (tässä teatterissa se ensimäiseksi sai nähdä Ibsenin ja nuoren Hauptmannin näytelmät) ilmoittaa aamunäytännöstä. Tässä näytännössä esiintyy teatterin nuoriso, näytellään aivan tuntemattoman tekijän, Martin Lampelin, "Kapina kasvatuslaitoksessa." Myös Berliinin teatteripiireille tämä esitys oli yllätys. Ja vielä hämmästyttävämpää on se, että aivan tuntematon ryhmä ensimäisellä esiintymisellään hankkii kuuluisuutta. Esityksen johdosta syntyy aikamoinen melu.

Sen jälkeen kun Berlinin teatterielämää on kaksi vuotta sitten kuohuttanut vasemmistojohtaja Ervin Piskator rohkeilla esityksillään, ja kun hänen teatterinsa oli hajonnut. Saksan teatterielämä vajosi jälleen vanhaan hiljaiseen uomaansa, ja "Gruppe junger Schauspieler'in" esiintyminen synnytti toisen myrskyn, joka räjähdytti seisovan, näivettyneen teatteri-ilmapiirin.

Näytelmässä kuvataan elämää kasvatuslaitoksessa, missä porvaristo pitää ja kasvattaa kodittomia alaikäisiä lapsia ja nuorukaisia. Rangaistukset, pilkka, kidutukset, provokatsiooni, kasvattajien paheelliset taipumukset, — kas siinä näitten laitosten ilmapiiri. Ja aivan luonnollista sanotun huomioonottaen on, että tekijä antaa näytelmän lopussa kasvattien yrittää murhapolttoa vastalauseena näitten laitosten kaamealle elämänjärjestykselle.

Toinen teatterin esittämä näytelmä sai osakseen — ei ainoastaan vasemmistolaisten, vaan myös porvarillisten lehtien hyväksymisen. Tämä on Friedrich Wolfin näytelmä "Syankaliumi". Se on kirjoitettu Saksan rikoslain 218 pykälän pohjalta, jonka mukaan sikiön lähdettämisestä rangaistaan viiden vuoden vankeudella. Tästä huolimatta tilastot osoittavat, että Saksassa tapahtuu "maanalaisia" sikiönlähettämisiä joka vuosi hämmästyttävän suuri määrä — 80,000. "Syankaliumi" on tendenssinäytelmä, joka pyrkii osoittamaan radikaalisen reformin välttämättömyyden, minkä läpitunkema on sen jokainen kohtaus ja mikä pitää katsojaa jännittyneessä mielentilassa, tempaa mukaansa jokaisen, mihin yhteiskunnalliseen ryhmään hän sitten kuuluneekin.

W. J—nev.

Untako?...

Kävelin maantietä kerran syysiltana. Myrsky viimeisiä lehtiä puista riipi. Vaahterat pihamailla paljaita oksiaan surren huojuttivat. Niiden lähitienoilla oli maa keltaisten lehtien peitossa, josta tuuli nlitä kauemmas lennätti. Kaikkialla keltaisia lehtiä... Muistoja kadonneesta kesästä ja menneistä ajoista. Puutarhoissa kukkivat vielä muutamat punaiset unikot ja keltaiset kehäkukat. Maloben terälehdet oli halla jo turmellut ja ne olivat painuneet maata kohti kuin suojaa etsien. — — —

Hiljaa purjehtivat avaruudessa pilvet. Auringon häipyvät säteet viimeistä valoaan maan ylle heitti ja lännenpuoleisille pilville ruusujen lempeät värit loi... Hämy hiipi kylien ja niittyjen ylle... Kyntäjät palasivat palloilta väsyneinä, kymmentuntisen työn päättyyä, kulkivat punaisiin majoihinsa. Renkien ryysyiset, puolialastomat lapset juoksivat paljain jaloin, kylmästä sinertävinä köyhiin kotelhinsa. Mistäpä niille vaatteita ostaisi. Palkka ei edes kunnolliseen ravintoon riitä ja useimman perheen isän täytyy ostaa sunnuntaiksi viinaa...

— — —

Hyvästi hiljainen maaseutu! — — — Nousen autoon... Kutsuvat kaupungin valot ja kiehtovat meitä taistelun levottomia lapsia, joskus... kun on syksy ja tulossa valkea talvi, jollainen se on vain maalla. Kaupungissa sekin on harmaa, lohduton, vain valot niin ystävällisesti vilkkuvat kuin tähdet. — — — Kadun asfaltti on vain kuollutta ja korkeat muurit kohoavat jättiläisaaveina avaruutta kohti... Yyön onnettomat, langenneet lapset rientävät loukoistansa; työttömyyden ja yhteiskunnallisten epäkohtien kasvatit.

Tulee vastaani vanha tuttava. Tervehdimme ja seisahdumme katuvierelle puhelemaan. Huomaan hänen kasvojensa olevan perinpohjin maalatut. Silmien ympärys aivan luonnottoman musta. — Miten lienee hänen käynyt. Ennen oli hyvä tyttö; niitä joita harvemmin tavataan.

— Oletko missään työssä? kysyn.

— En missään. Haen leipäni kadulta. Kolme kuukautta sitten jouduin pois työstä. Kaksi kuukautta hain sitä joka päivä ja näin nälkää. Kenkäni ja vaatteeni olivat lopussa, eikä minulla ollut ketään joka olisi auttanut. Sitten tuli mies ja tarjosi rahaa... Minun oli nälkä. En ollut kahteen päivään syönyt. — — — Nyt olen kuukauden elänyt näin, mutta tämä on hirveää. Mieluummin kuollisin...

Tytön maalatuissa silmäkulmissa kiiltävät kyyneleet. Minun tulee niin sanomattoman sääli häntä. Hän ei ole turmeltunut. Elämä ei ole ehtinyt sieluansa tappamaan, mutta aikansa kidutettuaan se varmasti tappaa ja jättää jälelle elävän ruumiin, sieluttoman, saastaisen...

Mielelläni auttaisin häntä jos voisin, mutta minulla ei siihen mitään keinoa löydy. Jätän hyvästi ja sydämeeni koskee niin kipeästi. Hänen tarinansa on tuhansien toisten kaltainen. Ihmispoloisten, joiden elämä on tarkotuksetonta kärsimistä rikosten ja paheiden liejussa, vaikka jokainen ihminen on luotu elämää varten, kauneutta ja työniloa varten. Mutta työ on alistettu orjuuden alle, eikä se meille suo edes leipää riittävästi.

Paljon on ihmisiä, joiden olemassaolo ei elämän suureen sarkaan mitään jälkeä jätä ja elävät aikansa tietämättä miksi... vaikka jokainen voisi jotakin tehdä kärsivän ihmiskunnan hyväksi. Koska nousevat työn sankarit ja rakentavat uuden maailman, paremman, kauniimman ja — vapaan... Koska? Vai lieneekö se vain unta. — — —

Armida Valaskivi.

Erinäisten työväenjärjestöjen

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOITE

Kommunistipuoluelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osotteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osote: Box 69, Sudbury, Ont.

C. TN. LIITON SUDBURYN OSASTON KOKOUKSET pidetään kaksi kertaa kuussa. Joka toinen keskiviikkoilta 7.30. Toinen työkokous, ohjelmakokous. Kirjeenvaihto-osote: Box 26, Sudbury, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitealle tulevat kirjeenvaihto, yms. muut lähetykset osotettava: K. Salu, Box 519, So. Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Volmisteluseura Jehun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: John Wirta, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLAISTEN URHEILULIITTO. Liiton sihteerin osote: Kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteerin nimi: Kaarlo Ranta-bonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. o. osaston osote on: Box 818, Cobalt, Ont.

S. J. CREICHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 1 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa, viimeinen sunnuntai, kello 1 ip.p. Osote: Box 29, Shaunavon, Sask., Can.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:n sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston huoneella joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: H. Laukkanen, Box 29, Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. Kirjevaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokaisen 1:men sunnuntai huusen kello 1 ip.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN jäsenen piiri. Kirjevaihto-osote on Alf. Hautamäki, 316 Secord St., Port Arthur Ont. Hahalöbetykset on tehtävä yllälolevalla osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai Sib teerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN kaukauden 2:men vaihto-osote: Box Ont.

S. J. MONTREAL pidetään osaston St. West, jokai kello 3 iltapä samana päivänä vaihto-osote: Notre Dame St.

POHJOIS-ONTARIO te on: Hilma Fi Ont.

S. J. PORT AR joka kuukauden kunnan kokouk viimeinen maane joka toinen kuu joka ensimäinen

S. J. POTTSVILL Ont.

S. J. ROSE CRO tään joka kuu j.p.p. — Kirje Rose Grove, P

S. J. SAULT STE työkokoukset pi ruksen kello 8

S. J. SOU set pidetään j uusiuaine, kello

SOINTULAN OSA Järjestön Osasto lann joka kuuka kello 1 päivällä

SUDBURYN OSA osote on: S. O

S. J. TIMMINSIN joka toinen sun osote: S. Osast Paikkakunnalla o kaivanto- ja me

S. J. TORONTON Toronton Suomal Broadview Ave., ja kolmas sun Ohjelma- ja ka kaisen kaukaude ilta, alkaen kello 957 Broadview

S. J. WEBSTER'S pidetään ensim jeenvaihto-osote B. C.

S. J. WANUPIN tään joka kuu j.p.p. Postiosote

S. J. VANCOUVE on jokaisen k kello 7.30 illal Street East

V.. ja U.-SEUR Kirkland Lake, O

AMERIKAN WO Toimiston, Keskuksen ja Finnish Federa York, N. Y. lähetykset on teelle

M

140 eekk näällä. Asut Koneisto s ja kalaved Sudburysta taa J. Ja Chambers. jottakas Sudbury, Ont.

20

SAARNAMIES

(melkein viimeisenä, koettaa manata äärimmäisen peloissaan). Mene pois, saatana meidän... (Otto liikahtaa uhkaavasti häntä kohden, jolloin hän ryntää kiireesti ulos. Tupa on tyhjentynyt melkein silmänräpäyksessä. Maiju on koettanut myöskin rynnätä ulos, mutta kompastunut etualalle pöydän päähän. Kaikki ovat menneet ulos, josta kuuluu kiukkuista hevosten juoksuun kehottamista ja muuta hälinää. Otto lähestyy Maijua.)

MAIJU

(ilmeisesti peloissaan). Älä... älä lähesty, pahahenki...!

O

NAISTEN OSASTO

...lumbian alueen työläisnaisten osastoille

...nomautuksia, et-
...kokouksen pöy-
...illinen. Siksi pyy-
...sat niiden
..., jotka olemme
...oilleita henki-
...illa ja pöytäkir-
...rjan viipyminen.
...o joutuneensa var-
...ot raporttia, ja sit-
...ä useamman päi-
...puolin kuluu. Hän
...ä pöytäkirjan lä-
...pauteen sellaisena
...unasta sanaan, ja
...kirjoittamana. Mis-
...se oli "Vapaudessa"
...a, eikä pöytäkir-

...i ole myöskään ää-
...ottukaan "Vapautta"
...siitä on ollut ky-
...sa julkaistaan pöy-
...a raportti. Lopul-
...että, "Vapaudessa"
..."Toverissa" raportti.
...n kun "Vapaudessa"
...on eroava jossakin
...rjasta, niin olkoon
...ttu, että sihteeris-
...on lyhennetty. Mut-
...ik on oikeat, niin
...tähän huomauttaa
...mmassa on palveli-
...$307.66 ja sihtee-
...2.65, jotka uusi sih-
...staan.

...arvostelussa on
...isi olla korkeaa kiel-

...täytyy huomauttaa,
...ta samoin kuin ra-
...jäänyt pois keskus-
...oista on kumminkin
...seuraavasti:
...ejakursait, jotka oli
...ancouverissa, jälvät
...ollut opettajia elkä ai-
...edellisen kokouksen
...oli määrä viedä La-
...onventsioniin, mutta
...y hajosi, niin ne on
...e nyt on uuden sih-
...ettävä englanninkie-
...mä N.L. sihteerille
...ka tässä on edellisen
...ja juuri käsillä, niin
...ne pykälät siksi kun
...keitä, eikä suinkaan

...ompensation Board:
...kaikki työläiset, far-
... ja kaikki, työsken-
... alalla hyvänsä su-
...matta, ovat Compen-
...in turvaamia.

...Vastustamme
...tänne houkuttelemista
...ihteellisillä keinoilla,
...opanit omaksi hy-
...koska ei ole työtä
...o täällä ovat, joten
...taitamattomina ja
...at entistä kurjem-
...kainen kohdaltaan
...kirjeellisesti tiettä-
...n.

...liden käyttäminen
...ä. Vastustamme
...mistä koulujen yh-
... ja isänmaallisiin
...innolliseen opetuk-

...huolto: Vaadimme
...tusta, synnyttäis-
...alle uusia ihmis-
...saata lääkäriä ja

...kysymys: Vaadim-
...mukaisen kumoamis-
...äkäreitä antamas-
...ille ja erittäinkin
...luokan naisilla on
... käytettävänään
...ymyksessä.

...nsalaistuttamisoi-
... samanlaiset oi-
...ivisille Canadan
...maassa syntyneil-

läkin on, koska vaaditaan samat velvollisuudetkin.

Se seikka, että ei olla erikoisesti selostettu Venäjälle nais-lähetystön tärkeydestä, johtuu siitä kun edellinen sihteeri E. Lind on aikaisemmin lähettänyt tätä asiaa koskevan kirjoituksen "Vapaudelle" julkaistavaksi, mutta sitä ei ole lehdessä näkynyt. Nyt taas myöhemmin siinä on ollut kaikenlaisia sitä asiaa innostavia kirjoituksia. Työväenlehtien tulisi olla lukijoidensa kirjoituksille avoinna, varsinkin puoluelehdet, joita velvoitetaan jäsenistön tilaamaan ja kannattamaan. On otettava huomioon, että jos vastenmielisyyttä lehteä kohtaan syntyy, niin sitä ei puoluekurikaan voi pystyssä pitää. Kuitenkin, viime aikoina on "Vapaus" ollut hyvä ja siksi kehoitamme T.N.L:n osastoja huolehtimaan, että tulee paikkakuntakirjeitä y.m. lähetettyä "Vapauden" naisten osastoon. Ja yleensä naiskynällijämme, täytäkäämme oman lehtemme sivut henkemme hehkulla ja kokemuksiemme kuvaamisilla. Onhan Vapaus ainoa suomalainen työväen asioiden tulkki Canadassa.

Toverin B. C:n aluenumeron ilmestymisaika lähenee (se on tämän kuun viime viikolla) ja siis huolehtikaa että kirjoitukset ynnä ilmoitukset tulee lähetetyksi aikanaan Toverin toimituksille. Ja merkitkää, että kirjoituksenne on tarkoitettu B C:n erikoisnumeroon. Sekä tilatkaa ajoissa paikkakunnallenne myytäväksi tai jaettavaksi tätä numeroa niin paljon kun luulette tarvitsevan.

Tehkäämme tästä numerosta arvokas ja mielenkiintoinen. Aikäämme myös unhoittako, että tällaisten puuhien yhteydessä on tilaisuus saada lehdille uusia tilauksia.

Sihteeristön puolesta:

Henni Bell.

Toimituksen huomautuksia yllaolevan kirjoituksen johdosta

Ensiksikin pyydämme toverittarille B. C:ssä, ja yleensäkin huomauttaa, että lehdessämme ei julkaista minkäänlaisia pöytäkirjoja sellaisenaan. Ne julkaistaan vain selostuksina. Jo pari vuotta sitten tehtiin toimituksen neuvostossa asiasta sellainen päätös. Yllaolevassa kirkoitukssa mainittu pöytäkirja, jonka päätöksemme mukaan muutimme kokousselostukseksi, saapui toimitukseen sunnuntaina ja julkaistiin seuraavana tiistaina naisten osastossa.

Pöytäkirjasta ei ole toimituksessa karsittu pois muuta kun pykälänumerot; tilan säästämiseksi, koska selostuksesta tuli muutenkin kolmatta palstaa pitkä, mainitta alustuksia lähettäneistä osastoista, koska katsoimme, että niiden julkaiseminen ei ollut erikoisen tärkeää; samalla syyllä lyhensimme pitkän tilikertomuksen, kuin myöskin kokouksen puheenjohtajan arvostelun. Pöytäkirjan tarkastajien nimiä ei luonnollisesti mainittu, koska ei julkaistu pöytäkirjaakaan.

Olemme tarkastaneet nyt vielä kerran lähetetyn pöytäkirjan ja julkaistun selostuksen siitä ja huomanneet, että kaikki asiat, yllämainittuja lukuunottamatta, ovat molemmissa kirjaimellisesti samalla tavalla. Workeria koskevassa kohdassa on selvästi kirjoitettu "karkea" eikä "korkea", niinkuin ylläolevassa kirjoituksessa oikaistaan. Vapautta koskeva kohta on kirjaintakaan vähentämättä tai lisäämättä julkaistu samanlaisena kuin se pöytäkirjassa esiintyy.

Mistään keskenjääneistä asioista ei pöytäkirjassa puhuta mitään.

Edelläolevassa kirjoituksessa myöskin puhutaan, että lehdellemme olisi B. C:n naisten sihteeristön jäsen E. Lind lähettänyt kirjoituksen, jossa ylläolevan mukaan olisi pitänyt olla Neuvostoliittoon työläisnaisten lähetystöä puolustava kirjoitus. Toimituksen ei kuitenkaan valitettavasti ole koko siitä alueelta mainittua asiaa koskevia kirjoituksia saapunut. Enempää toveritar Lindiltä kuin muiltakaan.

Kaikille lehteemme, kirjoittaville tovereille pyydämme, kun kerran siihen seikkaan ylläolevassa kirjoituksssa viitataan, lausua, että toimituksessa käydään kaikki kirjoitukset tarkasti läpi ja julkaistaan ne kaikinpuolin korjattuina, huomioonottaen, että ne hyödyttävät mahdollisimman paljon yhteistä työväenluokan asiaa. Kaikkia kirjoituksia ei luonnollisesti voida julkaista. Toisia on sellaisia, että niistä ei tule korjaamallakaan julkaisemiskelpoista ja toisissa taasen on niin suuria periaatteellisia virheitä, ettei niitä voida julkaista. Onpa joskus sellaisiakin kirjeitä, joissa ei ole kerrassaan mitään asiaa, tai kirjotetaan kokonaan yksityispersoonista. Sellaiset menevät auttamattomasti paperikorlin. Tärkeät yksityisiä henkilöitä koskevat kirjoitukset täytyy tunnettujen henkilöiden valallisesti todistaa. Lehdellemme kirjoittavien tovereiden ei pitäisi sälkähtää, vaikka heidän kirjoituksiaan joskus korjaillaan, vieläpä voi sattua, että jätetään julkaisematkin, vaan pitäisi koettaa etsiä syitä tällaisiin tapauksiin muutaltkin kuin toimituksesta. Toimitus ei nim. koskaan hylkää mitään kirjoitusta ,ei pientä palkkakuntauutistakaan, jos siinä edes hivenenkään löytyy julkaisemisen arvoista, sellaista, josta voi jotain hyötyä asiallemme olla. — Toimitus.

Muutama sana toveruudesta

(Kirjoitus Rosegroven Yrityksestä)

En ole mikään kynällijä, joten en voi kovin pitkästi kirjoittaa, vaan yritän saada kokoon lyhyesti ajatukseni ja ymmärrykseni sanasta: toveruus. Olemmeko kukaan pysähtyneet ajatteemlaan sanaa "toveruus" ja mitä se merkitsee, sillä sanoa se on helppo, vaan käytännössä toteuttaa se on vaikea. Minun ymmärtääkseni sana "toveruus" tarkoittaa ystävyyttä, osoittaa myötätuntoa toisia tovereita kohtaan ja toveruus myös vaatii meiltä kaikkia olemaan kuin yhden perheen jäseniä hyvässä sovussa. Luulen, että ei meistä monikaan ole tullut ajatelleeksi ja myös käytännössä toteuttaneeksi sanaa: toveruus, sillä me naiset jo uskallamme sanoa, että onpa osa miehiäkin, että olemme vähän itserakkaita, jota meidän tulisi hävittää pois itsestämme. Itserakas ihminen ei ole koskaan lähimmäiselleen tosi toveri. Hän kyllä saattaa olla olevinaan sitä, tekeytyen kohteliaaksi. Mutta se on vaan sellaista tekeysyvää kohteliaisuutta. Vaan samalla kertaa tätä tehdessään, näkee hän jo vikaa toisessa. Tämän olen tullut useasti huomaamaan. Vanha sananlasku sanookin, että näkee toisen silmässä raiskan, vaan ei omassaan malkaa. Tämä kyllä hyvinkin usein pitää paikkansa. Me kyllä usein huomaamme toisen pienimmätkin viat, vaan ei huomata omia vikojamme, vaikka ne olisivat vähän suuremplakin.

Siis, kenen syy on se, että emme voi olla toverillisiä? Eikö juuri meidän jokaisen itsemme. Jos me teemme virheitä toisillemme, niin voisimmehan niistä yhdessä kauniisti keskustella. Joten kauniisti puhuen asiat selviää. Vaan voimmeko me näin tehdä? Ei, sillä meissä on sitä itse minää siksi paljon, että ei voida selvittää asioita toveruusmuodossa. Vaan se usein tahtoo pulpahtaa esiin pistosanoilla, joka ei kuitenkaan selvitä mitään asiaa, eikä myös kasvata toveruushenkeä, vaan päinvastoin se loukkaa meidän toveruustunnettamme. Meidän tulisi ottaa oikein sydämemme asiaksi se, että koetettaisiin välttää kaikkea sellaista mikä vahingoittaa meidän toveruustunnettamme. Mikä olisi kauniimpaa kuin se, että olisi toveruus meidän työläisten keskuudessa.

Toivomukseni olisi, että kehityksemme nousisi sille asteelle, että voisimme kohdella toislamme kuin sisaria ja veljiä. Niin silloin me västa ymmärtäisimme sanan: toveruus.

Hilma.

Toimintaa työläisnaisten puolueeseen vetämiseksi tehostettava

Enempi kuin kuukausi on jo kulunut jäsenryntäyksen alkamisesta, eikä yhdestäkään piiristä ole tullut raporttia selostaen, mitä heidän alueellaan on tehty ohjeiden toteuttamiseksi naisten puolueeseen vetämisessä.

Me olemme vakuutettuja, että todellisuudessa on tehty hyvin vähän naisten puolueeseen vetämiseksi sekä kaupungeissa että maaseudulla, ja siksi me kehoitamme, että tämä tehtävä on otettava vakavammalta kannalta. 850 naisjäsenen hankkiminen puolueeseen ei ole millään muotoa liian korkea lukumäärä nykyisten olosuhteitten vallitessa. Kapitalistinen työn järkiperäistyttämisen, hiestytys, pitkät työpäivät, alhaiset palkat ja kasvava pulakausi Canadassa on vaikuttanut, ei alnoastaan laajojen miestyölaisjoukkojen radikalisoitumiseen, vaan myöskin naisten. Viimeisten vuosien aikaiset tapahtumat järjestymättömissä teollisuuksissa, joissa naistyölaiset ovat kaikkein ankarimman riiston alaisina, ovat todistaneet naistyölaisten olevan valmiita taistelevaan toimintaan luokkasodassa. Näin ollen, aika ei ole koskaan ollut suotuisampi kuin nyt parhaimpien taistelevien ainesten vetämiseksi työmaalta puolueen riveihin.

Vaikka onkin välttämätöntä, että tässä työssä toteutetaan yleistä agit.-prop. jäsenryntäyssuunnitelmaa, täytyy sen lisäksi käyttää vielä erikoisia toimenpiteitä naistyölaisten voittamiseksi puolueeseemme. Bulletiinissa numero 16 esitettiin joitain konkreettisia toimenpiteitä tätä tarkoitusperää varten. Joistain piireistä on tullut valituksia, että nämä suunnitelmat eivät ole kylliksi konkreettisia, ja että on mieletöntä koettaa toteuttaa esiliaisia suunnitelmia edessä olevien vaikeuksien vuoksi. Piiri 7:nnestä erikoisesti ilmaistiin vii-
[illegible]nittu näkökanta, koska tämän piirin väitettiin olevan hyvin vähän teollisuutuneen. Vaikkakin useat piiri 7:nnen arvostelut ovat annettuihin ohjeisiin nähden oikeudenmukaisia, niin kieltä[illegible]styvä kanta 100 uuden naisjäsenen puolueeseen vetämiseksi koko sen piirin maaseutu- ja kaupunkikeskuksista ei ole sallittavaa tällaisna aikana, sillä sellainen suhtautuminen tekee tyhjäksi kaikki toimintamahdollisuudet sekä ehkäisee työväenluokan ja köyhien farmarinaisten keskuudessa parailaan käynnissä olevan radikalisoitumisen edistymistä.

On ilmeistä, että vaikka puolueessa on teoreettisesti hyväksytty naisten keskuudessa työskentelemisen välttämättömyys, niin sitä on hyvin vähän toteutettu käytännössä. Työlle lainatun huomion puute, useissa piireissä omaksuttu ivallinen suhtautuminen asiaan nähden, näyttävät, että vielä on olemassa vakavaa aliarviointia naisten keskuudessa työskentelemisen välttämättömyydestä, mitkä seikat ovat jätteitä sosialidemokraattisista pyrkimyksistä puolueessamme.

Ainoa, mitä useassa piirissä on tehty, on ollut naisten jaoston nimittäminen ,minkä jälkeen on työn taakka jätetty kokonaisuudessaan näiden ehkä kokemattomien toverelden kannettavaksi, ilman mitään apua piiritoimistolta. Tästä on ollut seurauksena, että naisjaosto on joko lakannut toimimasta tai tuntenut olevansa täydellisesti avuton. **On välttämätöntä, että piirivirastot pitävät naisten keskuudessa työskentelemista ja naisjäsenten puolueeseen vetämistä osana tavallisesta työstään.** Meidän täytyy käsittää tämän työn tärkeys nykyisellä ratsionalisoitumisen aikakaudella ja yhdistää nykyinen jäsenryntäystyöskentely naisten keskuudessa työskentelevän koneiston rakentamiseen, rakentamiseen sellaisella tavalla, että se tulee toimimaan tehokkaasti. Komintern on jatkuvasti selostanut puolueilleen, että kommunistipuolue voi toimia työläisten johtajana ainoastaan silloin, kun se käsittää ei ainoastaan teoreettisesti vaan myöskin käytännössä kuinka herättää ja järjestää työläisnaisia ja ymmärtää myöskin kuinka se on tehtävä.

Nykyisen kärjistyneen luokkataistelun aikakautena täytyy puolueemme muuttaa työskentelymuotojaan kaikilla eri rintamilla. On painostettava yhä uudestaan ja uudestaan, että päähuomio on kiinnitettävä, ei ainoastaan perheenemäntien ja ammattitaitoisten työläisten keskuuteen, vaan tehtaisiin, pajoihin ja kutomoihin, ammattitaidottomien keskuuteen. On muistettava, että nämä työläisnaiset ovat työväenluokan kaikkein riistetyimpien jäsenten joukossa. Oikeista lähteistä saadut jäsenet voivat muodostua arvokkaiksi tekijöiksi vallankumouksellisessa luokkataistelussa.

Piiritoimistojen tulee jatkuvasti pitää ohjelmassaan tämä naisten keskuudessa työskentelemiskysymys, sekä uusien naisjäsenten puolueeseen värväämiskysymys. Mutta ei ainoastaan piiritoimistojen, vaan myöskin paikallisten tp. komiteoiden, yksikköjen, ammattiunioiden ja joukkojärjestöjen [illegible]sioiden tulee kiinnittää riittävää huomiota tähän kysymykseen. Meidän tulee tehdä kaikki voitavamme uusien puoluejäsenten voittamiseksi tehtaista, samalla kertaa tulee meidän vetää parhaat ainekset naisten joukkojärjestöistä, täytyy saada mukaan köyhiä farmarinaisia. Meidän päämääränämme täytyy olla nykyisen puolueen kokoomuksen parantaminen, sellaisten naisten mukaan vetäminen, jotka tulevat olemaan toimivina aineksina, eikä sellaisia toimettomia, välinpitämättömiä kuin mitä meillä on ollut ennen.

Puolueemme naisjäsenet on saatava toimimaan tässä taistelussa. Heistä täytyy tulla taistelevia toimitsijoita lentolehtisten jakamisessa tehtaissa, agitatsionityön tekemisessä tehtaissa ja talosta taloon kiertämisessä, puhujina tehtaissa ja muissa joukkokokouksissa, valistustyön tekemisessä sellaisissa unioissa, joissa on naisjäseniä, sekä myöskin joukkojärjestöissä. Meidän tulee vetää nämä naisjäsenemme työskentelemään työttömien keskuudessa ja ylrittämään päästä kosketuksiin työttömien naisten laajojen kerrosten kanssa, tehtävä mikä tähän asti on ollut melkein kokonaan laiminlyötynä.

Että puolueen naisjäsenten ja sympatiseeraajien liikkeelle saaminen ei ole niin vaikea tehtävä kuin useat ajattelevat,, on todistettavissa sen mainion työn kautta, mitä naisemme ovat tehneet naislähetystön lähettämiseksi Neuvostoliittoon. Vaikka tässä työssä on epäilemättä ollut useita puutteellisuuksiakin, niin se seikka, että niin lyhyen ajan sisällä saimme pidettyä niin monta konferenssia ja kerättyä yli $2,000 rahaa, todistaa kuinka työläisnaiset voidaan innostuksellisesti mobilisoida vallankumouksellisiin tehtäviin.

Idässä myöskin, Työläisten yhteinäisyysliiton järjestämistyössä, olivat naistoverimme (puolueen/ nuorisoliiton sekä myöskin ei-puolueen jäsenet) huomattavina tekijöinä, tämä ollen todistuksena siitä, että jos nämä tehtävät otetaan kyllin vakavalta kannalta, puolue voi saada työläisnaiset liikkeelle. Puolueen tehtävien kasvaessa tällä aikakaudella, erittäinkin järjestymättömien järjestämistehtävissä ja joukkojen liikkeellesaamiseksi imperialistista sotaa vastaan ja Neuvostoliiton puolustamiseksi, on tärkeätä että kaikissa huomattavissa paikoissa saadaan puolueeseen toimivia naisjäseniä, sillä meidän toimivien työläisten iskuryhmät on laajennettava kaikilla rintamilla.

Meidän on uudelleen selvitettävä, että ainoastaan piirivirastojen ja piirijärjestöjen toimeikaalla osanotolla voidaan nämä jäsenryntäyssuunnitelmat onnistuneesti toteuttaa. Sen vuoksi me kehoitamme, että tähän tehtävään ryhdytään heti ja kaikille piirivirastoille lähetettyjä konkreettisia ohjeita ryhdytään toteuttamaan.

Meidän täytyy selviytyä tästä taistelusta järjestyneesti voimistuneina, että meillä on enemmän naisjäseniä puolueessa, useampi työmaasolu, työmaalehti j.n.e. Meidän täytyy kylvää siemen syvälle tehtaisiin, rakentaa naisten keskuudessa työskentelevä puoluekoneisto vankalle pohjalle, vetää työläisnaiset mukaan toimintaan ja jäseniksi uusiin unioihimme, tehdä naisten joukkojärjestöt taisteleviminiksi, voimistuttaa ja kehittää meidän johtavia komiteoitamme. Pitäkäämme tunnuslauseenamme: Työläisnaiset, yhtykää Leninin puolueeseen, kommunistipuolueeseen! Yhtykää Kolmannen Kansainvälisen Canadan osastoon!

Kansallinen naisten johtaja,

Beckie Buhay.

Työläisnaisten toiminnasta Montrealissa

Työläisnaisten liiton jäsenet täällä Montrealissa aina silloin tällöin järjestävät yhteisiä jäsentenvälisiä perhejuhlia. Juhlat aina ennen on järjestetty juitalaisen järjestön haalille, ja on niistä lähetetty selostuksia englanninkielisille lehdille englantia puhuvien toverien toimesta. Tämän kuun 1 päivä oli juhla järjestetty tänne S. J. talolle, joka onnistui hyvin. Kaikki eri kielijärjestöjen naisjaostot oli hyvin edustettuna, joten juhlat tekivät solidaarisen vaikutuksen. Kaikki Montrealin tietoisimmat työläisnaiset yhdessä suunnittelemassa ja neuvottelemassa yhteisten suurten kysymysten eteenpäin viemistä, ei juutalaisina, ukrainalaisina, venäläisinä, suomalaisina, vaan yhdessä Canadan työläisnaisten liiton jäseninä. Ohjelmasta pidimme me suomalaiset huolen. Kahvit ja syömiset järjestettiin yhteisesti; jokaisella oli paketti mukana tullessaan. Ohjelman suorituksen perästä alettiin kokous, joka oli järjestetty, että kuullaan tiliraporortti Neuvosto-Venäjälle lähetettävien edustajain rahastamiseksi ja virallisesti lopetetaan keräys, koska meidän osuutemme on nyt täysi. Ei siksi, että käsittäisimme ettei lisä pahottaisi, vaan kun nyt on taasen uudet rynnistykset, jossa meidän T.N.L. jäsenten täytyy olla mukana. Niin lopetimme tämän edustajarahaston keräämisen ja olimme oikein niinkuin tyytyväisiä, että me täällä Montrealissa, jossa työttömyys on ollut niin painava että ei ainakaan täällä uskoisi että muualla olisi sen pahempi, aimme kuitenkin kasaan tuon sievoisen kolmesataa dollaria. Rahastonhoitajan raportista ilmeni, että kaikki joukkojärjestöt, puoluery hmät ja unio-osastot olivat koettaneet parhaansa mukaan avustaa naisjaostoja tässä keräyksessä. Suomalainen palvelijatarosasto ja naisjaosto antoivat kumpikin $25 ja S. J. $5. Keräsimme listoilla, että meidän osuus teki kaikkiaan $79.35, joka muuten oli isoin summa mitä eri kieliryhmät olivat keränneet.

Jokunen sana vielä tästä edustajarahastoon suhtautumisesta. Täällä Montrealissa, heti kun siitä tuli päätös, tartuttiin siihen tarmolla kiinni. Keskuskomitea kutsui koolle konferenssin. Edustajia ensimäisessä konferenssissa oli 23, edustaen eri naisjaostoja, unio-osastoja, joukkojärjestöjä ja puoluery hmiä. Kaikki edustajat olivat yksimielisesti lähetystön kannalla. Konferensseja pidettiin neljä. Ennenkuin toinen konferenssi kutsuttiin koolle ,niin siliä välin oli "Vapaudessa" keski-Ontarion sihteeristön lausunto, jonka sisällöstä me suomalaiset edustajat ilmoittimme konferenssille ja pahottelimme sitä seikkaa, että jos se alue pidättäytyy keräyksestä, jossa on niin voimakkaita naisjaostoja, niin se tekee pahan haitan keräykselle. Vaan meidän entistä päätöstä se ei horjuttanut. Olimme edelleenkin lähetystön kannalla, suomalaiset niinkun toisetkin edustajat. Konferenssin päätöksien ja suunnitelmien mukaisesti toim at kaikki naisjaostot, josta johtuikin, että me hyvässä yhteisymmärryksessä vietimme tämän perhejuhlamme, tyytyväisinä tähän suureen ja kauaskantoiseen rakentavaan työhön lujassa uskossa, että tämä työ tulee kantamaan runsaan sadon..

Kommunistisella tervehdyksellä:

Olga.

Kirkland Laken työläisnaisten opintokerhosta

Voi sanoa, että kerhomme toiminta on ollut yleensä vilkasta. Kokouksia on pidetty joka toinen perjantai ja jäsenistö on ollut osanotossaan kiitettävän säännöllisiä. Kokouksissamme vallitseva reipas toverillinen mieliala ja innokas opiskelun halu vaikuttavat jäsenistössä sen, ettei kukaan halua olla yhdestäkään kokouksesta poissa. Ja tämä on jo tavallaan yksi hyvä saavutus.

Opiskeluaineiston olemme koettaneet järjestää niin monipuoliseksi kuin on mahdollisuus ollut, silmälläpitäen myös sitä, että se olisi tarkoitustaan vastaavaa siinä suhteessa, että se kehitys minkä näiden kokousten avulla itsellemme saamme, johtaisi meidät oppimaan niitä velvollisuuksia mitkä työväenluokan jäsenelle kuuluvat. Ohjelmana näissä kokouksissa on ollut runoja, kertomuksia, lauluja, puheita, itselaadittuja kirjoituksia ja ilmapöytäkirjoja. Vuoron joka toisessa kokouksessa olemme lukeneet ja keskustelleet kirjasta "Kommunistisen Internatsionalen ohjelma."

Joka toisessa kokouksessa on ollut keskustelu- tai väittelykysymys. Viime kokouksessa oli keskustelukysymyksen aiheena nuorison ja varhaisnuorison kasvatustyökysymys. Ja se johti äidit vakavaan keskusteluun. Sillä se on myös yksi päivän tärkeimpiä kysymyksiä meille, miten voimme kasvattaa lapsistamme oman luokkamme puolustajia tällaisessa yhteiskunnassa, jossa porvarilliset koulut ja elävätkuvat ja kirjallisuudet, sekä kaikki mustatakkiset uskonnon lietsojat tekevät kaiken voitavansa nuorisoomme nähden, saadakseen heistä porvarilliselle yhteiskunnalle nöyriä ja uskollisia palvelijoita.

Pitkän keskustelun jälkeen tulimme siihen päätökseen, että meidän äitien, jotka eniten olemme lastemme kanssa yhdessä, tulisi ensinnäkin kehittää itsestämme niin tietoisia, että voisimme selostaa lapsillemme elämän todellisuuden ja nykyisen yhteiskunnan tarkoituksen ja sen nurinkurisuuden, ja saada lapsemme jo niin varhain kuin suinkin on mahdollista, vähän kerrallaan ymmärtämään työväenluokan pyrkimykset ja päämäärän.

Kerhoomme on viimeaikoina lisääntynyt koko joukon uusia jäseniä. Ja sen tähden päätimme ettemme pitäisi kesälomaa ollenkaan, vaan uurastamme eteenpäin opin tiellä, joskaan ei loistavan nopeasti, mutta kuitenkin varmasti. Siis tervetuloa vaan joukkoomme lisää uusia jäseniä, kenellä vain suinkin on tilaisuutta siihen. Ei oppi ojaan kaada. Ja meiltä naisilta myös vaaditaan luokkatietoista kehitystä jo lastemmekin kasvatuksen tähden.

Kerhon puolesta:

Yksi kerhon jäsen.

Työläisnaisten tehtävistä luokkataistelussa

Moni naistoveri väittää, että hän ei voi millään keinolla edistää luokkataistelua, mutta minä uskon että jos jokainen tarkoin tutkii kaikki mahdollisuudet, joilla voisi olla hyödyksi luokkataistelutyössä, niin varmaan huomaisi, että jokaiselle löytyy mahdollisuus mukana olla.

Itseopiskelun mahdollisuus on jokaisella, ja me jokainen olemme sen tarpeessa, joskin lähtiessämme itseopiskelun tielle tuntuu, että se tie on vaikeaa kulkea. Elonhuolien, puutteiden ja raskaan raadannan lisäksi tulee eteemme vielä itseopiskelun ankara työ, joka kaksinkertaiselta orjalta, työläisäidiltä, pakostakin jää hyvin vähälle. Mutta joukossamme on yksilöitä, joita ei orjuus yhtä raskaana paina ja heillä on mahdollisuus itseopiskelun kautta kehittää itseään ja voivat toivoa joskus saavuttavansa sen päämäärän, jonka, lähtiessään itseopiskelun tielle, eteensä ovat asettaneet.

Myöskin ne toverit jotka ovat työssä ja kotona niin velvollisuuksilla kuormitettuja, etteivät voi itseopiskelun tielle lähteä, heille on myöskin asetettu työ luokkataistelurintamalla, työ joka on kyllin suuri ja tuntuu joskus liiankin raskaalta: heille kuuluu lasten kasvatus, kasvattaa uusia jäseniä uutta yhteiskuntaa varten. Olla mukana uuden yhteiskunnan luomistyössä, kasvattamalla sille kunnollisia jäseniä. Tämä tehtävä on yhteisrintamalla langennut työläisäidin osalle ja myöskin tätä tehtävää varten on monen äidin koettava kasvattaa itseään, voidakseen paremmin täyttää tehtävän, jota luokkamme häneltä vaatii.

Ei ainoastaan kotona lasten kasvattajina, vaan myöskin järjestötoiminnassa on meillä yhteinen tehtävä, jota jokainen koetamme kohdaltamme kykymme mukaan suorittaa. Liittymällä naisosastoihin täytämme paikkamme siinä työrintamassa, mikä meille järjestötoiminnassa kuuluu.

Toverit! Alkäämme ajatelko niin, että mitäpä minä yksilönä voin luokkani hyväksi tehdä. Muistakaamme, että koko työväenluokka on kokoonpantu yksilöistä. Ja me jokainen yksilö omalta kohdaltamme lisäämme sen luokan taistelutehoa, luokan, joka vielä kahleissa viruu, mutta jolla on niin valoisa tulevaisuus. Meidän onkin elettävä, ja tehtävä työtä tulevaisuuden eteen. Naisosastojemme tehtävänä on kasvattaa ja koota naisia tähän yhteistyöhön, kuta enemmän saamme uusia jäseniä joukkoomme, sitä helpommaksi työmme käy. Mutta se on niin vaikeaa juuri se työ, saada uusia jäseniä ja varsinkin osata pitää ne uudet jäsenet mukana, jos satumme niitä saamaan. Useinhan tulee osastoomme joku uusi jäsen, mutta varsinkin työväen asialle välinpitämättömät henkilöt livahtavat ajanoloon kuin varkain, kenenkään huomaamatta pois. Ja sitten kun me huomaamme yhden jäsenen poistuneen, pahoittelemme sitä kun ei ole jokaisella innostusta näin hyvän asian eteen työskennellä. Mutta [illegible] pattelemme tarkemmin tätä asiaa ja puolustamme sitä kun se on tarpeellista.

Eittomasti langetamme tuomion myöskin itsellemme, niin se on niin että me emme ole voineet pitää häntä joukossamme, emme ole hänelle tulleet niin hyvin asioita selostaneeksi, että hän olisi tullut tietoiseksi sen joukon pyrinnöistä, johon hänkin oli liittynyt. Me luotamme siihen, että onhan sanomalehtiä ja kirjallisuutta saatavana, hankkikoot tietämättömät niistä tietoa. Mutta se on jo nähty asia, että henkilö joka ei ole työväen asiaan innostunut ei viitsi lukea myöskään työväen kirjallisuutta. Siis toverit! Meidän täytyy herättää henkilöitä, jotka vielä nukkuvat ja ovat tietämättömyydessä. Ja minä olen varma siitä, että jokainen henkilö, joka ei ole vielä paatunut riistäjä, vaan jonka sydän oikeutta rakastaa, liittyy meihin, kun me vain selitämme kuinka oikea on se aate, jota me edustamme. Ja ennen kaikkea uskomme itse mitä me toimimme, uskomme oikeuden voittoon.

Eikä sekään, että kykenemme pitämään jäsenet joukossamme, riitä, vaan täytyy aina myös uusia jäseniä lisää vetää mukaan. Sen lisäksi, että kykenemme koossa pitämään joukkomme, tulee joukkomme lisääntyä yhä. Kun kerran olemme kasvattajan tehtävän ottaneet kodissa, niin miksi emme voi samaa tehdä järjestötyössä? Niin — mutta se on paljon vaikeampaa kodin ulkopuolella, tuntemattomien ihmisten keskuudessa, kuin kotona, omassa lapsessa, lapsessa, jonka jokaisen sydänkielen me tunnemme ja osaamme hellien kosketella niitä. Eikä aina olle helppoa, eikä tuloksia tuottavaa tämä työ kotonakaan, niin kuinka me uskaltaisimme yrittää sen ulkopuolella? Mutta jos kuitenkin koettaisi! Niin vaikealta kuin se tuntuukin ensin, niin siitä huolimatta yrittäisimme vallata aatteellemme jalansijaa edes siinä ympäristössä, missä itse elämme. Ja jos me todella rakastamme luokkaamme y[illegible] muun, niin me löydämme kyllä sijan aatteellemme lähimmäisemme sydämessä, kun vaan osaamme oikeata tietä sinne mennä. Me voimme olla lähimäisellemme ystävä, olkoonpa hän vaikka huonokin ihminen, vaikkapa rikoksentekijäkin, sillä ihmistä emme ainakaan kaikenlaisten rikoksien tähden voi vihata —. Rikosta meidän tulee vihata ja koettaa pelastaa ystävämme sen kahleista. Ei vihalla, vaan rakkaudella! Olemalla hänelle ystävä, voimme oppia tuntemaan hänet yhtä hyvin kuin oman lapsemme ja sitten samalla tavalla kylvää aatteemme taimia hänen, kuin lapsemmekin sydämeen.

Ja omassakin toveripiirissämme osastomme toiminnassa hyvä yhteisymmärrys ja toveruus on välttämätön, yhdistävä side. Sama aate, työ ja taistelu voi kyllä pitää koossa joukon; mutta vieläkin paremmat tulokset sen toiminnalle antaa hyvä toverihenki. Jos opimme lähemmin toverimme tuntemaan ja ymmärtämään häntä erheidenkin sattuessa, niin yhteinen työmmekin tosiToverin keralla onnistuu paremmin kuin aivan ventovieraan. — Kirkand-Lakelainen.

Kirjelmä Kirkland Lakelta

Lasten ja orpojen puolesta!

Ajatukseni liitelee siellä kaukana valkoisessa Suomessa, missä työläisluokkaan kuuluvien osana on ainainen vaino ja kidutus. Kuinka paljon ovatkaan he saaneet kärsiä sitä ja kuinka kauan se kestää yhä? Vanhemmat toverit ovat jo kyllä siihen tottuneet, vaan ne pienokaiset, jotka ovat jääneet vanhemmistaan silloin kun se suuri "puhdistus" tapahtui, ovat saaneet koko ajan kärsiä kaikenlaista vihan, raivon ja koston purkauksia, vieläpä ruumiillistakin rangaistusta. Mitä kaikkea he tästä oppivatkaan muuta, niin ainakin rautaisen luonteen porvaristoa ja sen luokan jäseniä vastaan, jotka heitä kiduttivat. Porvaristo huomaamattaan kasvattaa heissä vihaa itseään ja koko kapitalistista järjestelmää vastaan. Meitä on paljon täällä Canadassakin, jotka olemme kokeneet ne ajat, emmekä me saisi koskaan unhoittaa heitä, taistelutoveriemme lapsia, nimittäin punaorpoja, jotka monetkin ilman isän tai äidin tai molempien hoivaa vailla kasvavat ja varttuvat uuteen taisteluun. Muistamalla heitä, se samalla ikäänkuin kasvattaa meitä yhteen ja valmistaa sitä tulevaisuutta kohti johon me pyrimme.

Siis kaikki avustamaan, vaikkapa pienelläkin rahaerällä, puna-orpojen kesäkoteja Suomessa. Kun me täältä lähetämme edes vähemmänkin, niin se jo siellä on suuresta merkityksestä.

Samalla myöskin pyydän huomauttaa niille "rakkaille" aviomiehille, jotka kokonaan unhoittavat lapsensa ja vaimonsa sinne kurjaan synnyinmaahan, että ottaisivat tutkittavakseen sydämellään, onko oikein, että lapset saavat kärsiä puutetta siellä missä eläminen muutenkin on aivan mahdoton, sensijaan kun velvollisuutensa unhoittanut isä juo ja rällästää rahansa täällä jos hän on nim. sattunut edes saamaan työtä.

Ajattelija.

Tilatkaa Vapaus

SAARNAMIES

Rakkaat sanankuulijat! Perkele on kiertämässä maailmaa. etsien kenen hän saisi nielläkseen. Me näemme, että tämän vanhan pahan valta on vielä suuri, mutta sitä vastaan meidän on taisteltava hengen, pyhän hengen aseilla, herra on meidän kilpenämme ja häneen turvautumalla tulemme perkeleen vallan voittamaan. Rukoilkaamme! (Kaikki kumartuvat syvään kuin rukoilemaan.) Kiitetty olkoon jumala ja meidän herran jeesuksen isä, laupiuden isä ja kaiken lohdutuksen jumala. Auta meitä taistelemaan perkeleen valtaa vastaan ja kukistamaan hänet niin ajassa kuin myöskin ijankaikkisuudessa. Olkoon kiitetty jumala, joka on meille voiton antanut meidän herramme jeesuksen kristuksen kautta. Amen.

OTTO

(on rukouksen a

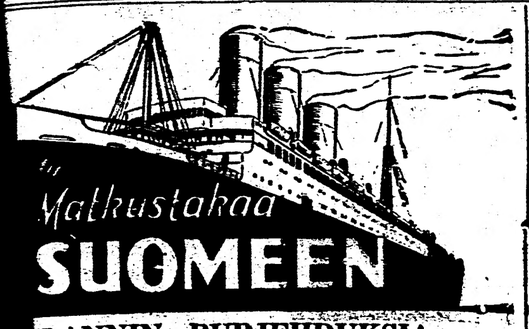

LAIVOJEN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Heinäk. 23 ..... DUCHESS OF RICHMOND
Heinäk. 30 ..... DUCHESS OF BEDFORD
Elok. 6 ..... DUCHESS OF YORK
Syysk. 12 ..... MINNEDOSA
..... MELITA
Lask. 4 ..... DUCHESS OF ATHOLI

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

..... EMPRESS OF JAPAN
Heinäk. 16 ..... EMPRESS OF FRANCE
Heinäk. 24 ..... MONTCLARE
Heinäk. 23 ..... EMPRESS OF AUSTRALIA
..... METAGAMA
Elok. 7 ..... MONTCALM
Heinäk. 30 ..... EMPRESS OF SCOTLAND
..... DUCHESS OF ATHOL
Ajo Cherbourgissa.

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Heinäk. 18 ..... MINNEDOSA
..... DUCHESS OF RICHMOND
Elok. 1 ..... MELITA
..... DUCHESS OF YORK

HAMPURGIIN

Heinäk. 24 ..... MONTCLARE
Elok. 7 ..... MONTCALM

ANTWERPIIN

..... METAGAMA
Elok. 14 ..... MONTROSE

HAVREEN—LONDONIIN

..... METAGAMA
Elok. 14 ..... MONTROSE
..... DUCHESS OF ATHOLL
Ajo Londonissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lisä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää Canadian Pacific Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.
lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetyksenne Canadian Pacific Expressin välityksellä.

...lt, Ont.

...n kirjoittamaan Va... haaste ikäänkuin ...nonista eri yksiköis... ...sto- ja orjuustapoi... muodostamme sen... ...ttävän ja puutetta... Kuka tahansa se... ...päivänä omaa ter... ...kista porvarien pi... ...matta, toivoisi tule... ...des yhdenkään niis... ...tai puutteista, jotka ...n joka päivä paina... ...läisnaisia niinkuin ...elvollisuus yksilönä... ...insa mukaan jotakin ...ksi, joka samalla tu... ...unnan hyväksi. Yk... ...tosin ole menestys... ...mutta yksilöt teh... ...ä, hyvää, synnyttä... ...a siksi en minäkään ...uota haastetta, vaik... ...päivältä siirtynyt yhä ...ksi, että en ole tot... ...ehteen kirjoittamaan, ...telin että huomenna ...llaista asiaa että voi ...oittaa. Mutta ei si... ...ihdoin huomasin että ...ssain muussa. Sillä ...työläisille kyllä kart... ...llaisia selvitettävissä ...yöskin käsittämättä ...snaisia koskevia ast... ...si kirjoittamista. Uu... ...oka päivä tulee var... ...perheitten äideille, ...katselemaan sitä, että ...asvattaa suurella vai... ...joista kapitalistinen ...taa yhden sotaan, toi... ...n uhriksi, kolmannen ..., neljännen ehkä ka... ...tai muihin riistojär... ...uuden kuiluun, jotka ...odostaa ihmisistä epä... ...ion. Ja tätä yhtenäi... ...selee, että kaikki sor... ...e ajatustapa ole oikea ...un asemani on vain ...minä parikymmentä ...öyränä yritän, tuh... ...ä parnaan elämäni ...anakin välistä olisin, ...enkin pääsen tuohon ...iin, joka todellisuu... ...elä edellistä hullum... ...ellessa on kyllä pää ...äynnä kertomista et... ...ajota. Muta kun vain ...htten kirjoittamista, ...kaikki katoaa, koska ...tuksia koskaan tullut ...pakolla laittaa pape... ...non vain siksi, että ...si niitä asioita odot... ...un haaste tulee, niin ...a istuu tuolilla niin ...yy jotakin sanoja ru... ...aan, että pääsisi al... ...nunkin täytyi tehdä ...artoinkin monta päi... ...n alkuun sain niin ...itten paha lopettaa. ...apauteenkaan ei saisi ...a kuin enempi lyh... ...sia kirjotuksia. Mut... ...tuli tätä jo niin pit... ...a kertaa täytyy vielä ...tärkeämmistä ja te... ...nista asioista. ...kuitenkin josta ha...

...luan muistuttaa lukijoita tässäkin, että jolla vain on lapsia, olipahan sitte vanhemmilla mitä erimielisyyttä tahansa, niin lähettäkää lapsenne tänä kesänä pioneerikämpälle ja samalla kouluun. Koulu alkaa heinäk. 2 p:nä ja kestää 2 viikkoa.

Naisjaosto toimeenpani koulun hyväksi iltaman, joka tuotti $19. Seuraavaksi haastan kirjoittamaan Signe Lundin. — Elnä Hakola.

Burritt—Mattawa

Osasto hommasi tanssit 4 p. il... lalla, mutta ne epäonnistui kun oli samaksi illaksi Mattavaan laitettu tanssit ja olemme tanssitilaisuuksiin saaneet Mattavan nuorisoa. Tulot mainituista tansseista oli määrä luovuttaa puolustusliitolle. Nyt päätti naisjaosto panna uudestaan rymyt pystyyn 14 p. kesäkuuta ja ne tulot luovutetamme puolustusliitolle.

Sitte naisjaosto hommaa "Juhannustulilla" nimisen kappaleen 29 p. illalla näyttämölle, joten tervetuloa nuoret ja vanhat!

Ja 1 p. heinäkuuta on vapaat kukka-iltamat. Naisten on tuotava kukka. Tanssia väliajoilla.

Myöskin se toivomus oli naisjaoston jäsenillä, että meillekin koetettaisiin saada pari viikkoa kestävä lasten kesäkoulu. Olemme silheh koettaneet koota rahastoa.

Harjotuksen alle päätettiin ottaa "Työ ja rakkaus" niminen kappale, joka tulee heinäkuun lopulla esitettäväksi.

Kesälomaa ei aiota ottaa, vaikka jotkut sitä kaipaavatkin, vaan täydellä höyryllä toimintaamme eteenpäin on vietävä.

Farmarit tummuineen kiroavat kermakomppanioilta, kun ovat kerman hinnan laskeneet aivan nollaan, että kohta ei lehmiä kannata pitääkään. Mutta koetetaanpas eikö Sudburyyn voitaisi ruveta lähettämään. Sieltä saisimme täyden "testin", jos kohta kerman hinta on halpaa sielläkin, kun Uusi Seelanti täyttää kaikki Canadan markkinat voillaan. Mutta olisimme samalla tukemassa omaa liiketämme. — Tummu.

White Fish, Ont.

Niin, en tiedä miltä tämä näyttää sanomalehden palstoilla, mutta niin se vaan on, että me on otettu kesäloma.

Sitte kun on heinät ladossa, perunat kuopassa ja vähän vielä 'ryskätty' ja "tryskätty", niin sitten me taas aletaan pitämään kokouksia.

On me vähän muutakin ajateltu talven varalle ei vaan perunia ja heiniä. On ajateltu saada sunnuntaikoulu lapsille. Organiseeraajan pitäisi pyytää Signe Hottia opettajaksi, jos hänestä tulee paikkakuntalainen, niinkuin toivomme, kai hän silloin opettajaksi tulee.

Varat, jotka oli kerätty Neuvosto-Venäjän lähetystölle, päätettiin lähettää sihteeristölle.

Toveri Säilälle Torontosta kiitos kirjoista, jotka hän lahjoitti meidän lainakirjastoon.

Kesäjuhlat on 6 p. heinäkuuta, päivällä. Paljon ohjelmaa ja illalla näytöskappale "Naisorja". Hyvä kappale ainakin meidän naisten mielestä.

Milja Hanhikangas on ollut Toronton sairaalassa. Naisjaosto päätti avustaa häntä, jos hän pääsee sieltä pois, niinkuin on toivonut.

Kuvaus kiihko-isänmaallisesta työläisestä

Ehkäpä jokaisessa maassa on työläisiä, jotka ovat isänmaallisia. Ja tenties monikin muistelee sitä maata hellemmin jossa on lapsuutensa viettänyt. Siitä huolimatta, vaikka me tuntisivatkin hyvin suurta vihaa sen maan hallitsevaa luokkaa kohtaan, niin muistoissa säilyvät mieluttavat kuvat lapsuuden leikkikentillä.

Mutta mitä syytä työläiselle on pikeastaan kunnioittaa ja jumaloida sen maan hallitusta ja lippua, jossa hän on syntynyt. Sellaista jumaloimista ei tämän kirjoittaja käsitä. Vaikka täällä Canadassakin näkee sellaisia ja vielä oikein ryysyköyhälistössä. Sellainen näky pakkaa hävettämään tervejärkistä ihmistä. — Kerron pienen kuvauksen eräästä kutiköyhästä englantilais-syntyisestä perheestä. He muuttivat länneltä pohjoiseen joitakin vuosia taaksepäin. He tulivat syyskesällä. Lännellä he olivat myyneet kaiken omaisuutensa mitä heillä oli, saaden siitä niin paljon, että pääsivät tänne pohjoisille kaivosperukoille. Perhe oli viisihenkinen ja niin köyhä, että tuskin oli vaatteita niin paljon tuumiin suojana, että voi matkustaa ihmisten joukossa. Perheeseen kuului mies ja vaimo ja noin kuusitoistavuotias tyttö, sekä kaksi alle kymmenen vuotista lasta. Syyspuolella, kun kylmä alkoi ahdistaa, ei heillä ollut kenkiä. Nuorempien lasten oli pakko olla pois koulusta, eikä äiti ja vanhin tytärkään voineet yhtäaikaa olla ulkona, sillä heillä oli yhteiset kengät, joita he pitivät vuoron perään. Tosin meis pääsi mainimyllyyn työhön, vaan hän sai vain neljä dollaria päivässä palkkaa ja sillä täytyi viisihenkisen perheen tulla toimeen. Talvella vaimo sairastui ja oli pakko lähettää Torontoon sairaalaan. Sivustakatsojankin silmään pisti perhen kurja asema. Vanhin tyttö jäi nyt hoitamaan nuorempia sisaruksia ja taloutta, vaikka oli niin kurjissa repaleissa, että eräänäkin aamuna tyttöraukka itki, kun oli pienimässä pulta ja jalkoja paleli rikkinäisissä kengissä. Panin yhdet kenkäni heidän rapulleen ja tyttö pisti ne ilomielin jalkaansa, sillä ne olivat aivan ehjät. Hänen täytyi häärii ulkona, hakea vettä ja pieniä puita sekä ripustaa vaatteita kuivamaan.

Sitten eräänä päivänä satuin menemään sen talorähjän sivuitse missä he asuivat. Ovi- sekä akkunapielissä oli Englannin lippuja. Ihmettelin mitä tuo tarkotti, mutta ajattelin että se oli lasten työtä. Perheen pää seisoi rappusilla ylväänä kuin kuningas ja sittemmin näin, että kaikkina juhlapäivinä asetettiin liput talon isänmaallisuutta näyttämään. Olisin mielelläni kysynyt miksi he noita lippuja kotinsa oviin ja akkunoihin laittavat, vaan en osannut sen vertaa englanninkieltä, että olisin voinut kysyä. Asuin erään suomen-ruotsalaisen talossa ja tämän talon misis osasi jonkun verran englantia. Pyysin hänen kysymään tuolta tytöltä mikä tarkoitus noilla lipuilla on ja miksi he niitä näkyviin ripustelevat. Tyttö ilmoitti, että kun on kuninkaallisia ja maan suuremp:i juhlapäiviä, niin silloin isä tahtoo, että he näyttävät että he kunnioittavat ja rakastavat isänmaata ja kuningasta. Sitten tyttö vielä ilmoitti, että isä on opettanut heidän kunnioittamaan tätä lippua kuin jumalaa.

Noin kaksi kuukautta sairaalassa oltuaan palasi vaimokin kotiin. Kun hän jaksoi kävellä, niin hän kävi usein tuon ruotsalaisen asunnolla, jossa minäkin olin usein, ja siellä sain tietää tuosta perheestä yhtä ja toista. Vaimo kertoi, että hän sekä miehensä on englantilaista syntyperää. Hän on syntynyt Etelä-Amerikassa ja hänen miehensä taasen Pohjois-Amerikassa. Naimisiin he olivat menneet New Yorkissa. Sieltä he olivat muuttaneet Canadaan ja täällä he ovat kärsineet äärimäistä kurjuutta, josta ei näytä koskaan tulevan loppuakaan, huokaili vaimo. Vielä hän kertoi, että hänen miehensä on niin kiihkoisänmaallinen, että hänkin se rupeaa kyllästyttämään.

Toisinaan, kun lähdimme suomalaiselle haalille, tahdoimme tuon perhen tyttöä mukaamme. Hän tulikin mielellään, vaan kun isä sai sen kuulla, niin armotta sai tyttö selkäänsä ja ankaran ukaasin ettei enempi saa mennä "finnien" haalille, eikä saa niiden kanssa olla missään tekemisiss. Hän tuumi, että "sinä kuulut puhtaaseen englantilaiseen rotuun ja ainoastaan niiden kanssa saat seurustella". Tytön äiti kertoili tästä meille ja sanoi vielä, että Margareta olisi mielellään käynyt suomalaisella haalilla tanssimassa, sillä siellä ei miehet olleet juovuksissa eivätkä kohdelleet tyttöjä epäinhimillisesti, niin kuin n tekevät korkeakoululla ja kielisellä haalilla. Kun mies oli yövuoria työssä kävi tyttö meidän kanssa, sillä hän sai siihen äitin suostumuksen. Näin seurusteli tyttö suomalaisten kanssa isän saamatta asiasta vihiä.

Kun paikkakunnaila oli enin osa siirtolaisista suomalaisia, ruotsalaisia ja ukrainalaisia ja myöskin italialaisia, nälhin "barbaarisiin" kansallisuuksin oli tämä ylväs englantilainen kyllästynyt. Hän ei voi asua täällä näiden finnien ja ryssien joukossa, vaan muuttaa Yhdysvaltojen puolelle. Näin hän ilmotti valmolleen. He olivatkin jo asuneet vuoden ajan täällä ja nyt oli jo heillä kunnolliset vaattet päällään ja lapsetkin voisivat käydä koulua, sillä hekin olivat saaneet lämpimiä vaatteita. Vanhin tyttö kuitenkin seurusteli paljon näiden "epäpuhtaiden rotujen" kanssa ja kävi haalilla. Siitä tuo ukkeli suuttui ja sanoi ettei hän rupea asumaan polsevikkien kanssa; rajan toiselle puolen hän hahaa. Vaimo itki ja vaikeroitsi, sillä hänen mielestään heillä oli täällä ollut parhain toimeen.ulo mitä heillä oli ollut eläissään. Eikä hän välittänyt olivatko ihmiset polsevikkejä eli mitä vain, kun ne eivät tehneet kenellekaan pahaa. Tärkein kysymys hänen mielestään oli leipäkysymys. Vaimo vastusti poismuuttoa, joten heillä oli tästä usein riitaa. Kerran taas tämän riidan aikana vetosi vaimonsa sukulypeyteen, että he ovat "jaloa englantilaista syntyperää", eikä he saa sitä unohtaa, eikä myöskään sitä, että he kulkevat Englannin lipun suojassa, joka turvaa heitä kaikkien polsevikkien rosvousyrityksiltä. "sillä finnit ja ryssät on kaikki polsevikkejä eikä meidän sovi olla sellaisten seurassa".

Kun mies meni työhön, niin vaimo tuli meidän luoksemme ja julisti, että kyllä Teddy on sitte hullu lippuinensa ja jaloine syntyinensä. Se näkee näkää ja vetää perheensäkin samaan kurjuuteen isänmaallisuutensa takia. Sanoi vihaavansa jo koko lippujakin niin, että kun niitä ensikerran ripustellaan seinille, repii hän ne alas. Sanoi että lippuhullutus on esteenä kun meille vähänkin paremp:i aika rupesi koittamaan. Nytkin olisi jo niin paljon rahaa, että he saisivat talveksi lämpimämmän asunnon, mutta tuo hullu isänmaallisuus lykkää meidät taas nälkään ja kurjuuteen.

Hänen miehensä oli saanut työpaikan eräälle farmille Yhdysvälloissa 50 dollarin kuukausipalkalla. Vaimo kauhistui miten sellaisella palkalla perhe elää. Vaimo tuumi vielä kerran, että kyllä Teddy on hullu isänmaallinen kun ei sillä isänmaata olekaan. Hän arveli, että tämä kurjuus tekee minustakin polsevikin, mutta se on Teddyn syy, sillä hän se vetää perhettään kurjuuteen hulluudellaan.

Olen tullut aivan samaan tulokseen tuon vaimon kanssa, etsiessäni vastausta miksi työläiset ovat kiihkoisänmaallisia, sillä niiden täytyy olla paljon päästä vialla, joka ei kurjuudessaankaan opi ymmärtämään ettei liput elkä "jalot syntyperät" työläistä pelasta kurjuudesta. — H. K.

Neuvostoliitosta

Viljan hankinnan järjestäminen v. 1930—31

Neuvostoliiton Kansankomisarien neuvosto on päättänyt v. 1930—31 järjestää viljanhankinnan seuraavaan tapaan: ainoana viljanhankijana tulevat olemaan viljaosuuskunnat. Viljakeskus (Hlebotsentr) tulee muutetuksi Neuvostoliiton vilja-osuuskuntaliitoksi. Tämän keskusliiton yhteys tasavaltojen viljaosuuskuntien liittoihin tulee olemaan samanlainen kuin Keskusliiton yhteys eri alueitten ja tasavaltojen kulutusosuuskuntien liittoihin. Tälle keskuselimelle on kulutusosuuskuntien ja viljakeskuksen luovutettava oma teknillinen koneistonsa, varastonsa ja muu kalustonsa, joka oli niillä viljansäilytystä varten eri paikkakunnilla, sekä myöskin hankintakoneiston ammattivoima.

Viljaosuuskuntien liitto tulee säilyttämään itsellään kaiken hankitun viljan ja määräämään sen lähettämisestä. Viljaosuuskunnat luovuttavat tälle liitolle kaiken hankkimansa viljan. Sopimuksen peruskohdat tulee määräämään kauppa-asiain kansankomisariaatti. Neuvostotaloudet tulevat tavaraviljansa välittömästi luovuttamaan viljaosuuskuntien liitolle, joka myös kerää myllyveron koko Neuvostoliiton alueella. Liiton haltuun tulevat keskitetyksi kaikki satamien ja rautatieasemien lähistöllä olevat viljavarastot, elevaattorit ja myllyt. Niitten viljavarastojen jotka samalla kertaa tulevat toimimaan viljanvastaanottolaitoksina, on talonpojille ja kollektiivisille talouksille suoritettava myös maksu vastaanotetusta viljasta. Tämän maksun tulevat suorittamaan maatalousosuuskunnat.

Että liitto ja viljaosuuskunnat olisivat keskenään tietoisia paikkakunnilla tapahtuvan hankinnan kulusta, pidetään välttämättömänä, että eri osuuskuntien edustajat tulisivat toimimaan liiton elinten hallinnoissa aina paikallisiin konttoreihin saakka ja päinvastoin keskusliiton edustajat — paikallisten liittojen hallinnoissa.

Paitsi tavaraviljan hankintaa siirtyy viljaosuuskuntien tehtäväksi myöskin siemenviljan ja varafondien kerääminen. Viljaosuuskuntien on tarkasti varustauduttava siihen, että heti sadon realisoinnin jälkeen yhteisiin aittoihin tulisivat kerätyksi siemenviljat ja varafondit. Siemenviljaa on kerättävä sellaiset määrät, että ne riittävät tyydyttämään vuoden 1930—31 tarpeen, ottaen huomioon syys- ja tuloviljojen laajennettavan kylvöalan kontrollinumeroiden mukaan.

Väestön leivällä muonittaminen siirtyy kokonaan kulutusosuuskunnille. Tämän johdosta viljaosuuskuntien liitolta vähittäiskauppa lakkautetaan ja siirretään kulutusosuuskunnille.

VAITELIAS

Saaren luotsivanhin oli sinä iltana hyvällä tuulella, tavallista paremmalla puhetuulella nimittäin.

Aamulla, sakeassa syyssumussa, oli maan taakse, siis maan eli saaren länsirannikolle, käynyt eräs iso tanskalainen laiva kiinni, ja sen väki oli jäänyt toistaiseksi laivaan, koska myrskyä ei silloin vielä ollut, joka olisi ruvennut laivaa hajoittamaan.

Luotsivanhin itse oli käynyt tanskalaisessa.

Hän oli tavannut siellä vanhan kapteenin, joka oli ollut aikoinaan päämiehenä myös kuuluisassa tanskalaisessa nelimastoparkissa, jonka nimi oli "Martha Nilsen", ja joka oli ennätysajassa tehnyt matkan Hampurista Melbourneen siihen aikaan kun hän, luotsivanhin, palveli siinä.

Hän oli, kuten sanottu, jo aamulla varhain, heti laivan käytyä kiinni, tai oikeammin heti sen jälkeen, kun laivan kiinnikäymisestä oli saatu luotsipaikalle tieto, ollut laivalla, joka oli kylläkin tanskalainen parkki tämäkin mutta ei "Martha Nilsen", vaan eräs vähäpätöinen ja tuntematon, mutta siinä oli pääimiehenä mies, joka oli ollut päällikkönä myös "Martha Nilsenillä" ja se olikin ihan eri asia.

Ei niin vain joka päivä tämän pienen maapallon päällä tapaa toisiaan kaksi miestä, jotka vaikkapa eri aikoinakin, ovat olleet maailman silloin nopeimmassa ja kauneimmassa purjelaivassa miehinä!

Senvuoksi kannatti hyvinkin jonkun tuntemattoman parkkilaivan syyssumussa ajan kiinni ja vakuutusyhtiöhön jokatapauksessa maksaa tapaamisjuhlaa varten menetetyn ja uhratun vanhan laivan!

Ulkona alkoi hämärtää.

Syyspäivä loppuu nopeaan ja syysyön sanotaan ajavan yhdeksällä hevosella.

Se tarkoittaa sitä, että pitkän syysyön kuluessa voi tapahtua yhdeksän säänvaihdosta.

Juhla tanskalaisen laivarikkoisen kajuutassa aamulla oli ollut hyvinkin iloinen ja luotsivanhin oli tuonut mukanaan maihin, kotiinsa, paitsi osan siitä ilosta, myös muita tuomisia, joita nyt nauteimme ja luotsivanhin oli, kuten jo taisi tulla mainittua, puheliaalla tuulella, kertoi muistojaan matkoilta "Martha Nilsenin" mukana ja erikoisesti eräästä matkasta, jolloinka hänkohtasi Melbournessa, eräässä kapakassa, "kielitaidottoman merimiehen", jota myös kutsuttiin "vaitelinaaksi merimieheksi."

Istuimme kahden luotsivanhimman pienessä kamarissa, jonka seinällä riippui iso elohopea-ilmapuntari ja muita sääopillisia kojeita, merikortteja, laivan kuvia, ynnä muuta, ynnä muuta.

Pöydällä paloi valkeakupuinen öljylamppu, jonka tuli näkyi punaisena kuvun valkean maitolasin läpi ja joka palaessaan hiljaa ritisi.

Ikkunan pielessä seinällä lähellä pöytää, luotsivanhimman työpöytää, virkapöytää, jonka ääressä hän kirjoitti "surnaalinsa" ja muut viralliset paperinsa, raksutteli vanha laivakello.

Ulkoa kuului väliin kuin kaukaista ukkosen juminaa — meren pauhua — ja tuulen huminaa — tuntui myrsky olevan tulossa, tai jo alkanut, mutta mehän istuimme lämpöisessä kamarissa, poltimme hyviä sikareita, tanskalaisen tuomisia ja joimme teetä ja annoimme itsemme vajota siihen mukavaan uskoon, että ulkonakin kaikilla on hyvä olla.

Pitkän aikaa oli luotsivanhin äänetä ja veti sitten vanhan naamansa hyvin miettiväisen näköiseksi ja sanoi:

— Minkälainen on maapallo ja kuinka iso? Siihen ei vastausta saa ensimatkan merimies, vaikka hän purjehtisikin yhtä mittaa Suomesta Australiaan, Melbournen satamaan, niinkuin esimerkiksi Vaitelias, eli Kielitaidoton, Merimies, jonka tapasin "Martha Nilsenin" perämiehenä ollessani. Kysyin häneltä, siltä nuorelta mieheltä, kun pääsin hänen kanssaan puheen alkuun, että: "Minkälaiselta tämä maapallo nyt sitten tuntuu?", mutta hän vastasi, ettei hän sitä tiedä.

Mistä hän sen tietäisi?

Hän nukkuu kolmannen osan matkastaan ja joka aamu, päivästä päivään, kuukaudesta kuukauteen, meri on yhtä lakea hänen ympärillään ja alamäkeä ei missään tunnu, vaikka pitäisi, jos maa olisi pallo, eikä itsekään huomaa, milloin jo jalkapohjat ovat kohti entistä kotimaata, joka on siellä Pohjantähden alla.

No!

Mitäs siitä!

Niistähän väitellään skanssissa aina!

Miehestä itsestäänhän minun piti kertoa!

Tapasin hänet eräässä kapakassa Melbournessa.

Siinä on kaksi isoa huonetta — toinen kapteeneita ja perämiehiä varten ja toinen matruuseja.

Siellä nimittäin käy miltei yksinomaan meriväkeä ja se on lähellä satamaa, miltei laiturilla.

Sinä iltana oli kapteenien puoli täynnä miehiä.

Joka pöydässä istui niitä lasien ääressä ja puheen sorina täytti huoneen.

Siinä oli kaikenkielisiä ja kaiken värisiä.

Arvaathan sen!

Illan kulessa tuli sitten kapakan isäntä sisään, pyysi hiljaisuutta ja sanoi:

"Matruusien puolelle, tuonne on tullut eräs mies, jonka kieltä ei kukaan ymmärrä, ja jolla näyttää olevan muutakin asiaa, kuin viskilasin tilaus. Kun herroissa kapteeneissa ja perämiehissä useimkin on kielitaitoisia, pyytäisin jonkun tulemaan tulkiksi.

Moni mies läksi silloin vuoron perään, mutta palasi tyhjin toimin takaisin.

Kävi siellä mies jos toinenkin ja jokainen välitti, että matruusi siellä toisessa huoneessa, ei näytä osaavan mitään kieltä.

Silloin läksin minäkin yrittämään!

Osaanhan minä kaikilla rantakansojen kielillä kysyä ainakin osaako hän sitä kieltä.

Menin siis hänen puheilleen.

Edessäni seisoi tavallinen merimies.

Hänellä oli yllään sininen, haalistunut, vain ompeleiden ja saumojeh kohdalta vielä tummansininen pumpulikankainen lyhyttakkinen puku ja jalassa plattintikengät — köyhä mies — siis puvusta päättäen joko juotu tai sitten säästetty.

Katselin häntä, mutta kun en hänen ulkonäöstään voinut päätellä hänen kansallisuuttaan, rupesin umpimähkään pommittamaan häntä kysymyksilläni.

Kävin läpi ensin kaikki europalaisten merikansojen kielet.

Kysyin mitä kieltä hyvänsä, aina hän pyöritti päätään.

Sattumalta osasin muutaman sanan neljää viittä aasialaista ja polyneesialaista kieltä.

Sama tulos: päänravistusta surkealla haamalla.

Lopulta kysyin venäjäksikin — ei mitään.

Silloin minä suutuin, sillä minä olin hiukan humalassa — ja humalassa minä voin suuttua vaikka itseeni! — ja minä ärjäsin silloin suomeksi että: "No mitäs saatanan kieltä sinulle on haastettava!?", jolloinka hänen naamansa meni leveään hymyyn, hänen kielensä siteet laukesivat ja hän sanoi: "No tuota kieltä! Sitä ymmärtää jokainen oikea ihminen!"

Niin alkoi tuttavuutemme.

Istuin koko loppuillan hänen pöydässään.

Hän ei ollut lähtenyt merille antautuakseen merimiehen ammattiin, vaan tehdäkseen matkan kotoaan Suomesta Australiaan halvalla, sillä hän oli matkalla enonsa farmille, joka on New South Walesin ja Victorian rajalla olevan Atburyn rautatieaseman luona.

Hänellä oli mukanaan enonsa kirje, jossa oli tarkka osoite ja neuvo, että Atburyn asemalla on jäätävä junasta pois, mutta tulosta oli jo Melbournesta puhelimella ilmoitettava, että voidaan asemalle lähettää hevonen vastaan, sillä asemalta farmille on vielä kolmen tunnin hevosmatka.

Mies ei ensimäisellä merimatkallaan ollut oppinut sanaakaan englantia tai muutakaan vieras. kieltä.

Hänellä oli huono kielipää ja muutenkin hidas puhe ja kankea kieli niinkuin sanotaan.

Hän tunnusti minulle, että hänen nimensä laivassa oli, mikäli hän ymmärsi, Vaitelias, tai Kielitaidoton Suomalainen — luultavasti Vaitelias.

Sillä nimellä minäkin häntä ajatuksissani kutsun, Vaitelias Suomalainen, kun milloin hänt ä muistan — niinkuin nyt tänä iltana.

Olin hänen tulkkinaan sinä iltana Melbournessa.

Otin selville junien kulut ja ilmointin puhelimessa enolle, että sillä ja sillä junalla kello silloin ja silloin saapuu hänen sisarensa poikansa Atburyn asemalle.

Join viskiä sinä iltana hänen kanssaan ja se, niin kaukana omasta maasta oman maan miehen tapaaminen liikutti häntä ja hän tuli avomieliseksi.

Hän oli tottumaton sekä viskin että oman maan miesten tapaamiseen maailman toisella reunalla!

Hän sanoi minulle muun muassa:

"Nyt olen kohta matkan päässä. Huomena saavun enoni farmille.

Minun on määrä jäädä sinne koko loppuelämäkseni — niinkuin kirjeestä näkyy — lapsettoman enoni ottopojaksi — ja hänen jälkeensä perin minä kaikki ja minusta tulee äveriäs mies ja käyn sitten silloin tällöin täällä Melbournessa juhlimassa, tässä samassa kapakassa. Ehkä usein täällä tavataan.

Mutta siinä on yksi paha juttu, siinä asiassa, enoni luo jäämisessä.

Huomaan sen itsekin nyt vasta, kun olen nähnyt minkä matkan tää minun piti joutua.

Katsohan!

Minulle jäi sinne kotimaahan morsian, jota minä rakastan ja minun on vaikea tätä sanoa.

Minä olen joutunut pois isieni maalta kuin ennen Abraham, mutta enhän voi lähettää Eleassaria hakemaan Rebekkaa tänne, eikä hänen nimensä Repekka olekaan, vaan Elina ja jos minun on tänne jäätävä, on minun itse käytävä hänet hakemassa, sillä tämän maan tyttäristä, en Kaanaan maan tyttäristä, vaimoa itselleni ota, sillä enhän voisi heidän kanssaan puhuakaan ja niin edespäin. Ymmärräthän!?"

Niin päättyi se ilta ja seuraavana aamuna saatoin minä hänet junaan ja pyysin junailijan heittämään ulos junasta Atburyn asemalla Vaitelias Suomalaisen.

— — —

Ilta oli jo myöhä.

Ikkunanpielessä raksutteleva vanha laivakello näytti jo yhdeksättä hetkeä.

Silloin koputeltiin ovelle.

— Sisään!

Oven suuhun ilmaantui eräs vanha luotsi:

— Se tanskalainen näyttää hätätulta ja myrsky on kiihtynyt. Laiva rupeaa varmaan hajoamaan. Eivätkö pelastuslaivat ole saapuneet?

— Eivät ole.

— Meidän olisi ennätettävä apuun sinne...

—Sitähän minäkin meinaan ja sitä varten tänne tulinkin.

— Hälyytä kaikki miehet kokoon! Koetetaan saada rakettilaite rantaan laivan kohdalle, ja pelastaa miehistö. Mikseivät nekään sitten jättäneet laivaa jo iltapäivällä, ennen pimeää, venheillään?

— Odottivat varmaan viimeiseen saakka pelastuslaivoja irroittamaan laivarikkoisen rannasta...

— Niin varmaan...

— — —

Kolmen tunnin kuluttua oli pelastustyö täydessä käynnisä.

Venheillä ei voinut laivan ja maan väliä kulkea.

Laiva itse jo hajoili.

Raketin avulla oli maalta laivaan ammuttu liina, jonka mukana laivaan vedettiin vahva köysi ja sillä pelastuslaite: taliköydet ja niissä liikkuva pelastuskori. Laitteen toinen pää kiinnitettiin ylös laivanmastoon, myrsyseanalinkiin, ja toinen ankkuroitiin maalle, eräälseen rantakallion pykälään.

Mies kerrallaan vedettiin laivan väestö maihin — kapteeni viimeisenä.

Matruuseista viimeiselle tapahtui onnettomuus:

Juuri kun hän oli asettunut pelastuskoriin, tuli mereltä tavallista suuremmat hyökyaallot, ja matkallaan maihin päin, puolivälissä laivaa ja rantaa, joutui pelastuskori ja siinä ollut mies hyökyaaltojen sisään ja heitti hyöky korin kerran ympäri ja kun kori jälleen tuli näkyviin, ei miestä näkynyt missään.

Vasta pari tuntia pelastustyön päättymisen jälkeen heittivät aallot hänen ruumiinsa kalliolle ja nielasivat sen jälleen useita kertoja — neljä viisi kertaa — ennenkuin onnistuttiin saada hänet kuivalle kalliolle.

Lyhtyjen valossa häntä katseltiin ja havaittiin kuolleeksi.

Luotsivanhimmasta hän näytti peräti tutulta.

Hän vaivasi päätään ja lopulta asia valkeni:

Hänen edessään kalliolla virui Vaitelias. Suomalainen, jonka hän oli vuosia sitten tavannut kapakassa Melbournessa.

Ei ollut halua luotsivanhimmalla iloisiin juttuihin ja Vaitelias Suomalainen, Kielitaidoton Merimies, lepäsi siinä lyhtyjen leppavassa valossa, meren ja myrskyn pauhatessa ja laivan lankku lankulta hajotessa entistäkin valtelaampana — ikuisesti sanattomana.

— E. E—s.

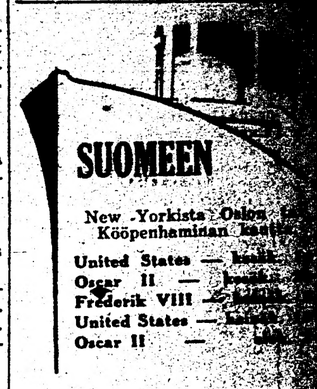

New Yorkista Oslon ja Kööpenhaminan kautta
United States — kesäk.
Oscar II — kesäk.
Frederik VIII — elok.
United States — elok.
Oscar II — syysk.

Jos tahdotte sukulaisillenne tai tuttavillenne joutilasan, mukavan ja halvan matkan Kanadaan, ostakaa heille silloin prepaid (täällä maksettu) piletti meidän linjaa. 50 v. kokemus takeena. Asiamiehiä kaikkialla.

Matkustamalla New Yorkin kautta Suomeen on Teillä kaksi etua. Näette New Yorkin ja matkalla vain yksi muutto laivasta toiseen Kööpenhaminassa.

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

969 St. Antoine St.
Montreal, Que.
461 Main St.,
Winnipeg, Man.
8th Ave. & 1st St., E.
Calgary, Alta.
1321 Fourth Ave.,
Seattle, Wash.
J. W. AHLQVIST,
Box 69,
Sudbury, Ont.

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTAA —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikoisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttorimme maksun seuratessa mukana.

Välittämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. 25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta 30
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 5.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushintä vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEH

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

PT. ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Windermere Ave., Port Arthur, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERGIN ASIOIMISTO. 926 Ste. Monique St. Puhelin Harbour 9336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudenkäynnin tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

PORT ARTHUR, ONT

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipelto ja E. Ranta. (Tiis.

TORONTO, ONT.

TERVEELLISTÄ HIERONTAA JA sairasvoimistelua antaa perusteellisen kurssin suorittanut ja käytännöllistä kokemusta omaava hieroja, Mrs. Hakkarainen. 17 Russell st., Toronto. Puhelin Kingsdale 8301.

ASUNTOA SAATAVANA TÄYSIhoidolla tai ilman. Mrs. Laine, 747 Bathurst St., Toronto.

Halutaan

Keittäjä joka voi keittää ja leipoa. Toimeen astuttava tämän kuun lopussa.

Myös pöytäänpassari halutaan.

Mr. Akseli Pakkala,
7 Finland Street,
Copper Cliff, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

1300 paunan tiimi myytävänä. Hevoset ovat terveitä ja hyvässä kunnossa. Hevoset voi ostaa myöskin erikseen. Myydään kohtuullisella hinnalla. David Kantoaho, Garsonin ja Conistonin välillä. (TK

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466.

Hieroja M. Alve
antaa hierontaa Ritarin haussilla
51 Balsam Street,
Copper Cliff, Ont.

Tulee myöskin kotiin halutessa.

Farmi myytävänä

Whitewater järven rannalla, 72 eekkeriä, kaikki puhdistettua maata. Rakennuksia on talo, navetta, lato y.m. Voidaan ostaa joko kokonaan tai puolet.

Jos Cousineau,
Azilda, Ont.

Puhelin Marquet 0432
Cafe and Restaurant
KARJALA
KAHVILA JA RUOKALA
Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.
JOHN KOUHIA
910 Cathedral St., Montreal, Que

MYYTÄVÄNÄ

Viiden huoneen kalusto, ja vuokra oikeus 734 Des Rivieres St., Montreal, Que. Vuokra ainoastaan 20.00 dollaria.

Lähempiä tietoja saa paikan päällä.

N. ELBACKA,
734 Des Rivieres St.
Montreal, Que.

Halutaan tietää

Matti Vehmas, kotoisin Keuruusta, jos olet vielä elävitten joukossa, niin anna tietoa itsestäsi. Vanhempasi tarvitseisivat sinua. Jos joku hänen tuttavistaan tietäisi hänestä niin pyydän hyväntahtoisesti ilmoittamaan tänne. Viimeinen hänen osoitteensa oli Blairmore, Alta, Box 2014.

Jos itse huomaat tämän, niin kirjoita kotiisi heti tai minulle, sillä **asia on tärkeä.**

HJ. JÄRVINEN,
Keuruu, Häkkinen,
Finland.

Misäs on lasteni huoltaja, kivityömies Juho Wilhelm Hauvonen? Ollut kadoksissa kuusi vuotta. Pyytäisin henkilöitä, jotka tietävät hänestä jotain, ystävällisesti kirjoittamaan osoitteella:

ELIN HAUVONEN,
Turku, Itäinen Pitkäkatu 44, ovi 12,
Suomi, Euroopa.

Sudbury

CO-OPTASIN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään tiistaina t.k. 24 p. iltana. Tärkeitä asioita.

HUOMAUTUS C. T. NAISLIITON NAISILLE

Torstaina siis lähdetään joukolla Long Lakelle kello 1 ip. haalilta. Evästä ei tarvitse ottaa mukaan, sillä Long Laken toverittaret hommaavat syötävät ja juotavat. Olisi toivottavaa että jokainen ilmoittaisi ajoissa että voi kyydin järjestää. — Hellin Hjorth.

S. J. NELJÄNNEN ALUEEN KESÄJUHLAKOMITEAN

kokous torstaina t.k. 19 p. Liberty-haalilla alkaen kello 8 illalla. Muistakaa jokainen saapua täsmälleen, sillä vielä on paljon asioita järjestettävä ja juhlat on ovella.

Kokoonkutsuja.

EI PÄÄSSYT PAKOON

Piirituomarin oikeudessa tuomittiin Eli Ranger kolmeksi kuukaudeksi ehdottomaan ja puoleksi vuodeksi ehdolliseen vankeuteen automobiilin varkaudesta. Auto oli Buick merkkiä, ollen P. Morrisonin omaisuutta. Noin viikko sitten, jolloin Rangeria vastaan syyte oli ensi kertaa esillä, valitsi vastaaja tulla kuulusteltavaksi ylemmän oikeuden tuomarin edessä, jossa hän nyt saikin mainitun rangaistuksen. Ranger, auton varastettuaan oli ajanut Sturgeon Fallsille, missä auto kumminkin jollakin tavalla särkyi estäen matkan jatkumisen. Tällöin oli eräs Sudburyn poliisilaitokseen kuuluva etsivä pidättänyt Rangerin. Kevät- ja hellutuskuume kai olivat olleet pääasiallisimmat tekijät tapahtumassa, jääden tuomio näiden lieventävien asianhaarojen vaikutuksesta näin pieneksi.

PERUUTUS

Palvelijataryhdistyksen iltama, mikä piti olla 17 päivä, tiistaina, on peruutettu.

VÄHENNYSTÄ RAKENNUSLUPIEN ANOMISESSA

Viime viikon ajalla myönnettiin rakennuslupia kaikkiaan 47,951 dollarin arvosta. Edellisellä viikolla nousi summa toiselle sadalle tuhanneLle dollarille, joten jos rakennustoiminta edelleenkin taantuu samalla tavalla kaivannoista eroittamisien lisäksi, alkaa tämä Sudburykin olla valmis "tervattavaksi" niinkuin muutamille paikkakunnille jo kuuluu tehdyn.

KATOOLILAISTEN NAISTEN KONVENTSIONI SUDBURYSSA

Tällä viikolla on täällä katoolilaisia naisia läheltä ja kaukaa pitämässä konventsionia. Köyhää väkeä osanottajat eivät näytä olevan, päättäen niistä useista komeista autoista, joilla he ovat tulleet "türkeää" neuvotteluaan pitämään. Päämajana on Nickel Range hotelli, jossa erilaiset konventsionitoimistot sijaitsevat. Viralliset avajaiset olivat eilen illalla samassa hotellissa. Ohjelmaan kuuluu paitsi kokouksia, matkoja lähipaikkakunnille, kirkonmenoja ja paraatia, myöskin runsaasti tilaisuuksia maallisen olemuksen huoltamiseen syöminkien ja teekutsujen muodossa.

Onhan se hyvä että parempiosaiset edes jollakin tavoin koettavat viihdyttää täällä tällä kertaa runsaasti löytyviä "poikkinaisia". Viime päivinä ovatkin sotilasparaatit, sirkusposetiivit y.m.s. tuottaneet runsaasti silmänruokaa kaduilla oleskeleville sadoille työttömille. Luonnollisestikin olisi suotavampaa, että joku muru edes näidenkään juhlijoiden pöytältä tipahtaisi nälkäisille työläisille, vaikkakin tällaisten kokouksien pitäjät ovat halukkaampia tarjoamaan henkistä ravintoa naapurilleen, itse istuen mieluummin lihapatojen ääressä.

YLEISIÄ UUTISIA

Tapaturmaiset kuolemat lisääntyvät Ontariossa

TORONTO, kesäk. 16. — Sunnuntain aikana joutui Ontariossa tapaturmaisen kuoleman uhriksi 18 ihmistä. Onnettomuuksia oli lukuisia eri lajia, toiset hukkuivat, toiset surmautuivat auto- ja rautatieonnettomuuksissa.

Näistä 18:sta henkilöstä kahdeksan surmautui hukkumalla, neljä oli Toledon, O. virkailijoita, joiden vene löydettiin Point Peleen luota. Kahden vuoden vanha tyttönen jäi tavarajunan alle Thamesvillessä, missä hänen isänsä on asemamiehenä. Tyttösen äiti, joka koetti saada tyttöä pois, loukkaantui pahoin.

Kymmenen hukkui laivatuhossa

BUKAREST, kesäk. 15. — Kymmenen ihmistä hukkui ja 45 saatiin pelastettua eilen, kun kuljetuslaiva kaatui Shyl-joessa, lähellä Tirgoiua.

Uusia Columbia levyjä saapunut Vapauden kirjakauppaan

JULIUS SIIK, BARITONI
3150 LYPSÄJÄN LAULU
JANNEN HANURIPOLKKA

WILLIE LARSEN TRIO
3151 SOITTAJAN KOHTALO, VALSSI
POIKAIN VIENTI, SOTTIISI

ANTTI KOSOLAN ORKESTERI
3148 "LANCASTRIA — VALSSI"
"ATLANNIN POLKKA"

MATTI JURVA
3147 KULKIJAN KAIHO
ANTIN HÄÄPOLKKA

ILMARI HAUTALA
3149 IKÄNEITO PELASTUSARMEIJASSA
"SAKILAISTEN LAULU"

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

POJAT

kun tulett Hörstiin, niin käykää katsomassa Kurjen poikaa. Vialä pyörii pyörät. Ja myös saa purasta. Siis terve näkemiin.

Hugo Kurki,
Box 41, Hearst, Ont.

Kuoli hakiessaan hautakiveä

POMPEY, N. Y. kesäk. 16. — Pitkä kävelymatka surmasi 65-vuotiaan James Murphyn, Watervalen farmarin, tämän ollessa matkalla ostamaan kiveä veljensä haudalle. Etsintäjoukkue, mikä lähti häntä etsimään, kun häntä ei kuulunut kotiin, löysi hänet metsästä lähellä Pratts Fallsia. Kuoleman uskotaan saapuneen pitkän kävelymatkan aiheuttamasta liiallisesta ponnistuksesta kuumalla ilmalla.

Yhdysvaltain uusi tariffi hyväksytty senaatissa

WASHINGTON, D. C. kesäk. 14. — Senaatti hyväksyi eilen lopullisessa muodossaan Smoot-Hawley tariffilain, minkä mukaan kohotetaan maahan tuotavien tavaroiden tulo-ja $107,000,000:lla vuodessa. Lakiehdotus on ollut käsittelyn alaisena jo puolentoista vuoden ajan ja hyväksyttiin se 44 äänellä 42 vastaan.

Lakiehdotus, mikä sisältää korotetun tullin m.m. sokerille, kengille, voille, sementille, puutavaralle ja tiilille, menee nyt edustajahuoneeseen, missä sitä aletaan käsittelemään lauantaina. Kaikki merkit viittaavat siihen, että se astuu presidentin allekirjoitamana voimaan jo ensi viikolla.

HAAG, kesäk. 15. — Uusi keino sateen synnyttämiseksi keinotekoisesti on keksitty tuloksena hollantilaisen ilmatieteilijä Veraartin kokeiluista.

Lentokone lähetettiin ilmaan Hollannin rannikolla. Ilmatieteilijä putotti 8,125 jalan korkeudella jäävoimua pilvien päälle. Melkein heti alkoi tihkusade yli 30 mailin levyisen alueen Amsterdamin seutuvilla, kotavastoin vettä ei satanut tippaakaan alueilla, jossa ei lentokoneesta pudotettu jäätomua.

Kokeilua pidetään suuriarvoisena maataloudelle.

SE TUNNETTU HENKILÖ,

joka vei räätäli Kauhasen sapasta kaksi paria toisille kuuluvia housuja, olisi hyvä ja tulisi korjaamaan erehdyksensä.

H. Kauhanen.

MYYDÄÄN

Kahden huoneen kalusto myydään. Asunnon saa samassa.

360 Bartram Avenue, Sudbury.

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalausisonnusliikkeen edustajan Canadan postiosoite on: Box 393 Port Arthur, Ont. (T

FINNISH BAKERY
Box 1306 Timmins, Ont
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeasan ja huolellisesti täytetään. (TTL

FILMEISTÄNNE

saatte parhaat kuvat lähettämällä ne meille valmistettavaksi. Rullan kehitys 10c kuvasta: 4, 5 ja 6c kpl. Rahan tulee seurata tilausta. Filmit sisällä ennen 9 ap. valmiit 6 ip.
FENNIA STUDIO
1108 St. Antoine St., Montreal, Q.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn markkinoissa. Lihaa, monen eri laista, ovi ina hyvää ja tuoretta.
EMIL OJALA
Sudbury, Ont.

Parturiliikkeeni
— sijaitsee —
329 Montague Street.
Puhdas ja hyvä työ.
EINO SMITH
Sudbury, Ont.

Chalykoff & Co.
Limited

Vaatetavaraa, työ- ja pyhäkenkiä, juvelli ja ruokatavaraa.
Leipää ja tarpeita.
HEARST — Box 12 — ONTARIO

Joutukaa Mukaan Suomalaisten
KESÄHUVIMATKALLE
SUORAAN SUOMEEN
MAAILMAN KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA
"GRIPSHOLM"
(18,000 tonnia)
joka lähtee
NEW YORKISTA – KESÄK. 27 P.
SUORAAN HELSINKIIN
(Poiketen Göteborgiin vain muutamaksi tunniksi)
IHANA MATKA SUORAAN SUOMEEN! EI MITÄÄN VAIHTAMISIA! JOUTUKAA MUKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKKA NYT!

KOLMANNEN LUOKAN PILETTIHINNAT:
New Yorkista Suomeen $113.00
Edestakainen piletti $190.00

Junapiletti Montrealista New Yorkiin maksaa $14.01 ja kestää ainoastaan 11 tuntia

EI MITÄÄN HANKALUUKSIA NEW YORKIN KAUTTA MATKUSTAESSA

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN Montrealin konttori auttaa Teitä saamaan Yhdysvaltojen läpikulkuviisumin matkautta ja ilman vaikeuksia.

SAADAKSENNE HYVÄN PAIKAN LAIVASSA, TILATKAA PILETTINNE VIIPYMÄTTÄ!

Halutessanne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti meidän paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 Stanley Street, Montreal, Que.
J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

Suomalainen Plummari Torontossa

V. A. WUORI PUHELIN GROVER 3368

Ottaa vastaan kaikkea alaansa kuuluvaa työtä.

V. A. WORRY
PLUMBING — HEATING
Puhelin Grover 3368 Toronto, Ont.

Tulkaa Kanssani Suomeen Heinäkuun 11 päivänä

(Lähtien keskiyöllä)

Suuressa, mukavassa ja kuuluisassa valtamerilaivassa

S.S. NEW AMSTERDAM

Mr. Paul Saarimäki, Suomen Varakonsulin poika, johtaa tätä erikoista huvimatkaa Torontosta Suomeen saakka. Liittykää tähän seurueeseen ja matkanne tulee tapahtumaan ilman mitään huolia. Matkallanne kotimaahanne, voitte vierailla ihanassa Hollannissa, myöskin näette kauniit Ranskan rannikot, ilman mitään lisämaksuja.

Menopiletti	$106.50
Edestakainen	180.00

Mr. Saarimäki on kokenut matkustaja — hän huolehtii matkatavaroistanne, antaa mitä tahansa haluamanne tietoja ja on teidän virallinen edustajanne koko matkalla. Se on tilaisuus jota teidän ei tulisi sivuuttaa. Laivan ulkoreunalla olevat hytit ovat erikoisen puhtaat. Hyvä ruoka ja kaikenlaista hauskuutta.

TILATKAA HYTTIPAIKKANNE NYT

HOLLAND AMERICA LINE

362 Notre Dame St. W., Montreal, Que.
J. W. Ahlqvist, 100-102 Elm St., Sudbury
Mr. A. Saarimäki, 319 Bay St., Toronto

"Maailman kirjallisuuden kultainen kirja"

Yllämainitur.lainen suurteos on alkanut ilmestymään Suomessa Söderströmin kustannuksella. Ensimmäinen osa, joka ilmestyi jo viime kuussa, käsitti Saksan kirjallisuuden kultaisen kirjan, sisältäen 825 suurikokoista sivua. Kaikkiaan tulee teosta ilmestymään 9 osaa. Jokainen osa käsittäen noin 800—1000 sivuun. Teos tulee sisältämään kaikkien aikojen ja sivistyskansojen kirjallisuudesta kauneimmat sivut. Kustantaja mainitsee, että toimittajiksi tähän suurteokseen on kiinnitetty Suomen nykyisin pätevimmät kirjallisuuden tuntijat ja etevimmät kirjailijat suomentajiksi.

Teosta ei meillä ole, heti ainakaan, suorastaan saatavana, mutta voitte lähettää tilauksenne meille, jotka tulemme välittämään Suomeen. Kunkin osan hinta tulee olemaan noin $4.00.

Pyytäkää esittelylehtisiä meiltä, niin lähetämme mielihyvällä, niitä on täällä muutamia saatavana.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Myytävänä

Hyvässä kunnossa oleva 7 huoneen kalusto ja talon vuokrausoikeus, hinta ainoastaan $400.00, erittäin sopiva suomalaisille.

EDV. HELSBERG
926 St. Monique St., Montreal, Que.

Ontarion hallituksen julkaisema virallinen

Tiekartta 1930-1931

Kartta käsittää kaikki Ontarion valtiossa, enemmän tai vähemmän tärkeät maantiet. Erittäin hyödyllinen jokaiselle joka vähänkin joutuu auton kanssa matkustelemaan. Hyödyllinen myös muillekin eikä ainoastaan autoilijoille. Sillä tässä julkaisussa on paljon kaikellaisia hyödyllisiä tietoja, esim. mailimäärät jokaisen huomattavamman paikkakunnan tai kaupungin välillä; ote metsästys- ja kalastuslaista; Canadan tullisetuksesta, samoin Yhdysvaltain; auton ajosääntöjä y.m.

Lähetetään postivapaasti kaikkialle.

Hinta 50c.

Vapauden Kirjakauppa
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Oletko tilannut "Vapauden"

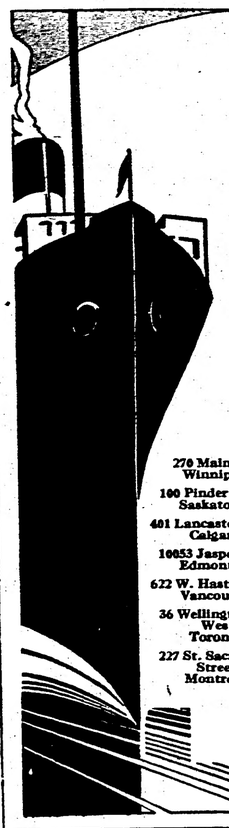

Vanhin H
Ca
18
Nyt on
omaistenne
Cunard L
leet kuuluis
nion ruuan
luksen kaut
edullisten
si.
Meillä o
maissa kon
omaisianne
tämme myö
halvimmal
Jos kotin
te passia
tusta, niin
hankkimis
Kirkoltta
lellä lisätie

270 Main St. Winnipeg
100 Pinder Block Saskatoon
401 Lancaster Bldg. Calgary
10053 Jasper Ave, Edmonton
622 W. Hastings St. Vancouver
36 Wellington St. West Toronto
227 St. Sacrament Street Montreal

Se ei halkeile eikä
"SUN Lattia V
kuivuu kiven kovaksi, jättäen kaun
halkea, lohkea tai jätä mitään keng
mä vernissa on läpikuultavaa, lisä
samalla suojaa sekä lisää kestävyytt
denpitävää, eikä pahennu kylmän
käytöstä.
"Sun" vernissa on erikoisesti v
ulkopuutöitten valmistusta varten (
on verraton loisto ja kestävyys, se
ollen voittamaton.
Erikoisen hyvää ulko-ovien edu
kattoihin, siksi että se kestää pahem
Myytävänä:
The Co-Operative Association of Sud
104 Elm St. West

Toronto Workers Co-O
(TORONTON TYÖVÄEN OS
448 QUEEN ST W. — PUHELIN TRINIT
Tarjoaa kuluttajilleen kaikkea kondit
via tuotteita. — Hää-, syntymäpäivä- ja n
tikkaasti. Tilaukset tehtävä päivää ennen.
ole käyneet teillä, niin soittakaa liikkeese

MATKUSTAESSA
SUOME
TAHI TUOTTAESSAN
SUKULAISIANNE TAI TUT
SUOME
CANAD
KÄYTTÄKÄ
RUOT
AMER
LIN
Suomalaisten
Ja olkaa vakuutet
luksesta, erinomai
nopeasta

Piletin ostoa varten kääntyk
asiamiehen puoleen tahi ki
seuraavilla osot
SWEDISH AMER
1410 Stanley Street,
J. W. Ahlquist, Box 69